ALANYA

ULUSLARARASI FİLOLOJİ SEMPOZYUMU

International Symposium on Philology

18-19-20 APRIL 2019

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

CONFERENCE ABSTRACTS

www.asoscongress.com

VI. ULUSLARARASI FİLOLOJİ SEMPOZYUMU ÖZET KİTAPÇIĞI

ISBN: 978-605-7602-35-0

Yayın Editörü
Prof. Dr. Ülkü Eliuz

Kapak Tasarımı
Bülent Polat

Erişime Açıldığı Tarih
17.04.2019

Asos Yayınevi
1.baskı
Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ
Telefon: 0532 643 75 23
Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com
Web: www.asosyayinlari.com
İnstagram: https://www.instagram.com/asosyayinevi/
Facebook: https://www.facebook.com/asosyayinevi/
Twitter: https://twitter.com/Asosyayinevi

Özet kitapçığında yayınlanan tüm bildiriler Sobiad tarafından indekslenmiş, İntihal.net tarafından benzerlik denetiminden geçirilmiştir.

Sempozyum Onursal Başkanı

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Ülkü Eliuz

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Alev Sınar Uğurlu
Prof. Dr. Nesrin Karaca
Doç.Dr. Eylem Saltık
Doç. Dr. Fatih Özek
Doç. Dr. Kelime Erdal
Doç. Dr. Mustafa Zeki Çıraklı
Doç. Dr. Sema Çetin Baycanlar
Doç. Dr. Şeyma Büyükkavas Kuran

Bilim Kurulu

Prof. Dr. A. Melek Özyetgin
Prof. Dr. Ahmet Buran
Prof. Dr. Alev Sınar Uğurlu
Prof. Dr. Ali Tilbe
Prof. Dr. Ayşe Banu Karadağ
Prof. Dr. Belkacem Boumahdi
Prof. Dr. Candalene J. McCombs
Prof. Dr. Cemile Hesenzade
Prof. Dr. Choi Han – Woo
Prof. Dr. Daoud Djefafla
Prof. Dr. Dilek Doltaş
Prof. Dr. Elena Oganova
Prof. Dr. Ercan Alkaya
Prof. Dr. Erica H. Gilson
Prof. Dr. Eva Agnes Csato

Prof. Dr. Flera Sayfulina
Prof. Dr. Gwendolyn Alexander
Prof. Dr. Hocine Boukara
Prof. Dr. Işın Bengi Öner
Prof. Dr. İ. Gülsel Sev
Prof. Dr. Kathleen Malu
Prof. Dr. Khalil Awda
Prof. Dr. Kim Hyo Joung
Prof. Dr. Liptai Kalman
Prof. Dr. Ljiljana Markoviç
Prof. Dr. Lubov Kopanitsya
Prof. Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof. Dr. Moheddin Bananeh
Prof. Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi
Prof. Dr. Nesrin Karaca
Prof. Dr. Olena Ivanovska
Prof. Dr. Sevil Mehdiyeva
Prof. Dr. Sven Tarp
Prof. Dr. Tarık Özcan
Prof. Dr. Tom Schoeneman
Prof. Dr. Ülkü Eliuz
Doç Dr. Necdet Yaşar Bayatlı
Doç. Dr. Beyhan Kanter
Doç. Dr. Elmas Şahin
Doç. Dr. Elmira Memmedova Kekeç
Doç. Dr. Esra Birkan Baydan
Doç. Dr. Fatih Arslan
Doç. Dr. Ferit İzci
Doç. Dr. Funda Kızıler Emer
Doç. Dr. Gulnara Kanbarova
Doç. Dr. İrina Pokrovskaya
Doç. Dr. Kelime Erdal
Doç. Dr. Kemal Erol
Doç. Dr. Murat Elmalı

Doç. Dr. Mustafa Zeki Çıraklı
Doç. Dr. Mutlu Deveci
Doç. Dr. Nazile Abdullazade
Doç. Dr. Özlem Demirel Dönmez
Doç. Dr. Sema Çetin Baycanlar
Doç. Dr. Sibel Üst Erdem
Doç. Dr. Şeyma Büyükkavas Kuran
Doç. Dr. Tarana Khalilova Ahmed Gizi
Doç. Dr. Tudora Arnaut
Doç. Dr. Turan Akkoyun
Doç. Dr. Yusuf Şahin
Doç.Dr. Eylem Saltık
Dr. Elçin İbrahimov
Dr. Öğretim Üyesi Ahmed Aldyab
Dr. Öğretim Üyesi Birol İpek
Dr. Öğretim Üyesi Hakan Yalap
Dr. Öğretim Üyesi Lütfi Alıcı
Dr. Öğretim Üyesi Lütfiye Özaydın Akyol
Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Yılmaz
Dr. Öğretim Üyesi Nilüfer Alimen
Dr. Öğretim Üyesi Seda Taş
Dr. Öğretim Üyesi Semra Kıranlı Güngör
Dr. Öğretim Üyesi Türkan Askerovaz
Dr. Gülru Bayraktar

İÇİNDEKİLER

Dehşetin Kapısını Aralamak: İzzet Yasar'ın Öykülerinde Gotik Ögeler 4

"İhtiyar Adam ile Gencin Kıssası" Şiirinin Ahlaki Bir Okuması 6

A Conversation Analytic Study On the Use of Proverbs in Gossip Sequences 8

A Thousand Acres'de Ekofeminizm ve Gerçeklik 10

Adana Fıkra Anlatma Geleneğinde Alpulu Fıkraları 12

Adana ve Osmaniye Ağızlarında Belirsiz Geçmiş Zaman Biçimbirimlerinin Çekimli Fiillerde Doğrudanlık Bağlamında Görünümleri 14

Adanalı Ziyâ'nın Tevhid ve Münâcât Manzûmeleri 15

'tevhid' and 'münacat' Poems of Adanalı Ziya 15

Adnî Dîvân'ında Maddi Kültür Unsurları 17

Agâh Oktay Güner'in Tercüman ve Yeniçağ Gazetelerindeki Köşe Yazılarının Söylem Analizi Yöntemi Kullanılarak Karşılaştırmalı İncelemesi 18

Alman Göçmen Edebiyatında 'geri Dönüşçüler' Fenomeni 19

Anlam Felsefesi 20

Azeri Sahası Edebi Eserlerinde Feleğin Katmanlarına Dair Bir İnceleme 22

Bâkî'nin Şiirlerinde Berâat-i İstihlâl Sanatı 24

Bir Dilbilimcinin Bakışından Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Bilim Kurulunun Bitkileri Adlandırma Çalışmaları 25

Bir Meşrulaştırma Yöntemi Olarak Sınai Hayvancılık Söylemlerinde Örtmece Kullanımları 27

The Use of Euphemism in the Agribusiness Discourses As a Legitimizing Method 28

Büyülü Gerçekçilik Çizgisinde Kharon'un Sandalı: Amat 29

Kharon's Sandal in Magical Realism Line: Amat 30

Çağatayca Taberî Tarihi'nde Mütercim Vâhid-i Belhî'nin Eklemeleri ve Osmanlı Türkçesi Taberî Tarihi İle Bir Karşılaştırma Denemesi 31

Daniel Kehlmann'ın "die Vermessung Der Welt" (Dünyanın Ölçümü) Adlı Yapıtı Örneğinde Gerçekliğin Kurgusal Bir Düzlemde Anlatımı 32

Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki Savaş Terimleri ve Bu Terimlerin Dîvânü Lugâti't-Türk ve Anadolu Ağızlarındaki Durumu 33

Derleme Sözlüğüne Katkı Çalışmaları Üzerine Bir Değerlendirme 34

An Evaluation On the Studies of Contribution to Derleme Sözlüğü "Collocation Dictionary" 34

Dilbilim Çalışmalarında Veritabanları ve Derleme Sözlüğü Veritabanı 36
Databases for Linguistic Research and Database of Derleme Sözlüğü 36
Edebiyat ve Sinema İlişkisi: Medyalararasılık Bağlamında “beıng There” ve “merhaba Dünya”ya Bakış 38
Entelektüel Müminin Dünyadaki Doğumu: Rasim Özdenören’in Eserleri.....40
Eski Anadolu Türkçesi'nde Yazılmış Bir Tabirnamede Peygamberlerin Rüyada Görülmesi 42
Eski Osmanlıca Bir Tabirnamede Gezegen Görmek” Yerine “eski Anadolu Türkçesinde Yazılmış Bir Tabirnamede Gök Cisimleri Görmek.....44
Gençlik Edebiyatında Ergenlik ve Kültür 46
Gönen Yöresinde “beyā” Morfeminin Kullanımı ve Sözdizimindeki Yeri 48
Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Coğrafya Terimleri 50
II. Dünya Savaşı Yıllarında Adana Basınında Edebî Faaliyetler 51
İki Cönkte Farsça Sözcüklerin İmlası ve Ses Düzeni Üzerine 52
İngilizcede Film İsimlendirme Yöntemleri ve Türkçeye Çeviri Stratejileri 53
İnsan Doğa İlişkisi İçerisinde Atlar: Abbas Sayar’ın Yılkı Atı ve Anna Sewell’ın Siyah İncisi (Black Beauty) 54
Italo Calvino and the Autobiographical Memory: From Into the War to the Road to San Giovanni.....55
Joyce’s Modernist Bildungsroman: A Portrait of the Artist As a Young Man.....56
Jurnalcilikle İtham Edilen Ali Kemal’in Jurnalin Hazin Akıbetini Anlattığı Romanı: Yıldız Hatırat-i Elimesi 58
Kamus-i Türki'deki Galat Sözcüklerin Biçimbirimsel ve Anlamsal Olarak İncelenmesi.....59
Küçük Adam’ın Zamansal Yolculuğu: Orhan Kemal’in Romanlarında Zaman 61
Mihail Şolohov’un “İnsanın Kaderi” Adlı Eserinin Yapısal Özellikleri.....63
Morality and Religion Mis-Substituted in Interaction 64
Müfide Ferit'in Aydemir Romanının Kaynakları.....66
Orhan Kemal'in İlk Öyküsü 67
Otizm ve Ebeveyn-Çocuk İlişkilerinin Haksız Temsili.....69
Popüler Aşk Romanları: Beyaz Dizi Çevirileri 71
Rus Dilinde Kadınlık İfade Eden İsimlerin Türk Dili İle Mukayeseli Bir Değerlendirilmesi (Son Ekli Örneklerde) 72
Rusça Öğreniminde Türk Öğrencilerin Karşılaştıkları Temel Dil Sorunlarının Analizi 73

Rusçada “самo-” Ön Ekİ İle Kullanılan Sözcükler 76
Straight and Gay Language Distinction: An Evaluation Within the Framework of Essentialist Approaches and Queer Linguistics 78
Tanyerİ Horozları Romanında Göç 80
The Plight of Marginalized Women in Khaled Hosseini’s a Thousand Splendid Suns Through ‘third World Feminism’ 82
Türkçe Verİntİler Sözlüğünün a Maddesİnde Yer Alan Rusçadakİ Türkçe Ödünç Terİmler 83
The Russİan Turkısh Lender Terms Sİtuated İn the a İtem of Turkısh Lenders Dıctıonary 84
Türkçede İkilemelerin Sözcükselleşme Sürecindeki Bir İşlevi: Anlamsal Sınırlama / Belirginleştirme 85
Türkiye’de Çevirmenin Simgesel Sermayesini Etkileyen Faktörler 86
Türklerde Hıdırellez Geleneğİ 88
Türkmen Türkçesİnde Ölümle İlgİlİ Örtmece Sözler 90
Tuvacada Tezlİk Bİldİren Tasvİr Fİİlleri 92
U.Plenzdorf'un "Genç W.Nin Yeni Acıları" Eserinde Metinlerarasılık 93
Üstünlük Kuramı Bağlamında Âşık Atışmaları Üzerİne Bİr Değerlendİrme 95
Xx Yüzyılın Başlarında Azerbaycan ve Britanya Edebiyatında Ulusal Özgürlük Düşüncesinin Sanatsal Yansıması 97
An Artistic Reflection of Ideas of National Liberation in Azerbaijani and British Literature At the Beginning of the Twentieth Century 97
Yabancılaşma, Anoreksiya ve Böcekleşme Üzerine Bir İnceleme: Böcek 101
BAĞDAŞIKLIK: DİLDEKİ POTANSİYELİ ÜZERİNE YENİDEN BİR ARAŞTIRMA 102
“repercussıons of Terror Attacks in the 2000s for the Muslıms in Brıtaın: Monica Ali’s Brick Lane (2003), Hanif Kureishi’s Something to Tell You (2008) and Shelina Zahra Janmohamed’s Love in a Headscarf (2010)” 104
“there İs But One Task for All - One Life for Each to Give.”: the Glory of Dying in War 106
“you’re Not Human Until You’re Posthuman”: Representing Winterson’s Rhizomatic Cyborg in the Powerbook (2000) 107

Dehşetin Kapısını Aralamak: İzzet Yasar'ın Öykülerinde Gotik Ögeler

Doç.Dr. Nilüfer İlhan

Öz

İnsanın temel duygularından biri olan korku, sanatta karşılığını gotik sözcüğü ile bulur. Tarih boyunca birçok anlam değişikliğiyle karşılaşan, "ötekine" ve "tekinsize" odaklanan gotiğin kökeni, Roma İmparatorluğunun çöküşüne yol açan, yıkım ve yağmayla adından söz ettiren Germen kavmi Gotlar'a dayanır. Gotik, ilkçağlarda uygarlık karşıtı olarak tanımlanırken 12. yüzyılda dönemin mimarisinden farklı bir zevk ve anlayışa işaret eder. Aydınlanma Çağı'nda da modernitenin değerlerine karşı başkaldırmakla, aykırılığını ortaya koyar. Mimari bir alandan başlayarak resim ve edebiyata kadar çeşitli sahalarda bir tarza dönüşen gotiğin amacı, insanda korku ve dehşet hissi uyandırmaktır. Edebî ürünlerde korku ve dehşet, ürkütücü karakter ve mekânların aracılığıyla sunulup ulusların bilinçaltında bastırılanı dikkate sunar. Bu anlamda gotik edebiyatın söz konusu ögeleri, Batı ve Doğu toplumlarında farklılık arz eder; toplumların kolektif korku belleğini yansıtır. Gotik tarz, Türk edebiyatında Tanzimat'ın gerçekliği başat unsur olarak kabul etmesiyle beraber uzun bir süre roman ve öyküde kendine yer bulamaz. Cumhuriyet döneminde ise Aydınlanmacı zihniyetin bu tarzın ilerlemesini yavaşlattığı görülse de gizli ve bastırılan gerçeklere karşı duyulan merak sonucu gotik ögelere yer verildiğini görmek mümkündür. Bu çalışmada, çağdaş edebiyat yazarlarından İzzet Yasar'ın (1951-2018) öykülerindeki gotik ögeler incelenecek, Yasar'ın gotiği modernitenin değerlerine karşı çıkmak ve modern insanı korkularıyla yüzleştirmek için kullandığı öne sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Gotik, Korku, Mimari, Edebiyat, Öykü, İzzet Yasar.

Openıng the Door to Horror: Gothıc Elements in İzzet Yaşar's Storıes

Abstract

Fear, which is one of basic emotions, corresponds to the term gothic in art. Throughout the history, the origin of the gothic which faced many changes in its meaning and focusing on "the other" and "the spooky" is based on Cermen tribe Got which caused the collapse of Roman Empire and became famous with looting and

destruction. While gothic was defined as anti-civilization in ancient times, in 12th century it points out a different taste and understanding from the architecture of the period. At the age of enlightenment, it reveals its opposition by being against the values of modernity. The aim of gothic, which has turned into a style in various fields starting from an architectural field to painting and literature, is to give a sense of fear and horror in man. Fear and horror in literary products are presented through frightening characters and places, and exhibit the repressions in subconscious of nations. In this sense, the mentioned elements of gothic literature differ in Western and Eastern societies, and reflect the collective fear memory of societies. Gothic style found no place in novels and stories for a long time when Tanzimat accepted the literality as dominant element in Turkish literature. In the Republican period although Enlightenment mentality seems to slow down the progress of this style, it is possible to see that gothic elements were mentioned as a result of the curiosity for hidden and repressed facts. In this study, the gothic elements in the stories of modern literature writer Izzet Yasar (1951-2018) will be examined, and it will be suggested that Yaşar used the gothic to oppose the values of modernity and to make the modern man confront the fears.

Keywords: Gothic, Fear, Architecture, Literature, Story, İzzet Yasar.

"İhtiyar Adam ile Gencin Kıssası" Şiirinin Ahlaki Bir Okuması

Arş.Gör. Halil İbrahim Arpa

Öz

Bu çalışma Wilfried Owen'ın "İhtiyar Adam ile Gencin Kıssası" şiirini Kuran, Eski ve Yeni Ahit ışığında inceler. Birinci Dünya Savaşı' nın yıkıcı atmosferiyle kuşatılan Owen, Hz. İbrahim' in oğlunu kurban etme kıssası ile bu savaşta birbirini katleden Avrupalı insanların durumunu karşılaştırır. Günün sonunda Hz. İbrahim oğlunu boğazlamasa da, Hz. İshak' ın torunları bu şiirde şimdi birbirlerini katletmektedir. Fakat bu karşılaştırma sorunludur çünkü İslam inancına göre kurban edilmesi söz konusu olan Yahudilik ve Hristiyanlık inancının Müslümanların atası olarak gördüğü Hz. İsmail'dir. Eski ve Yeni Ahit'te Yahudilere Allah tarafından verilen söz Hz İshak'ın torunları tarafından yerine getirelecektir; dışlananlar ise Hz. İsmail ve mirasçıları olacaktır. Bu çalışma, Kuran'daki, Eski ve Yeni Ahit'teki bahsi geçen bu kıssaları karşılaştırarak Müslümanlar ve Yahudiler arasında bugün hala kan döken savaşların asli nedenlerinden birini ortaya koymakla beraber Owen'ın bu şiirine yeni bir ahlaki okuma sunar.

Anahtar Kelimeler: Birinci Dünya Savaşı, Owen, Hz. İbrahim, Hz. İshak, Hz. İsmail, Kurban.

An Ethical Reading of "The Parable of the Old Man and the Young"

Abstract

This study examines Wilfried Owen's The Parable of the Old Man and the Young in light of its relation to Quran and Bible. Encircled by devastating atmospehere of World War I, Owen compares the old story of prophet Abraham's sacrifying his own son and the current affair of European people slaying each other in the war. Even though Prophet Abraham does not cut his son's throat at the end, descendants of Isaac are now slaughtering themselves in Owen's poetry. Yet this comparison is problematic because the sacrified one is Isaac while Islam recognizes him as Ishmael

who is the ancestor of Muslims according to Judaism and Christianity. In Bible, the covenant given to Jews by God will be carried out for the descendants of Isaac and Ishmael becomes the one who is alienated. By comparing the same parable in both Quran and Bible, this study offers one of the original causes behind wars which is still spilling blood between Jews-Muslims and presents a new ethical reading to the poetry.

Keywords: World War I, Owen, Abraham, Isaac, Ishmael, Sacrifice.

A Conversation Analytic Study On the Use of Proverbs in Gossip Sequences

Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Aslan

Öz

A proverb is a short pithy saying in general use, stating a general truth or piece of advice. Proverbs are commonly used in different positions in talk with various functions. This case is no different in gossip sequences. This study adopted from PhD thesis on elderly gossip looks at the use of proverbs as a means of gossip ender. The data for this study is collected from an Old Peopl's Home in Turkey. The data set consists of 90 hours of raw audio recordings from which gossip extracts ending with a proverb are selected and analysed using Conversation Analysis. The results of the analysis indicate that when used in end position, proverbs sum up the gossip topic by giving a lesson. This contradiction of giving a lesson through/within a socially unacceptable form of talk, gossip in this case. is discussed. The results also show that a second proverb by another participant following a first proverb, as in stories, is a common phenomenon as a means of showing agreement to the lesson suggested by the first speaker.

Anahtar Kelimeler: Conversation Analysis, Gossip Talk, Proverbs, Elderly Talk, Old People's Home, Social Interaction

A Conversation Analytic Study On the Use of Proverbs in Gossip Sequences

Abstract

A proverb is a short pithy saying in general use, stating a general truth or piece of advice. Proverbs are commonly used in different positions in talk with various functions. This case is no different in gossip sequences. This study adopted from PhD thesis on elderly gossip looks at the use of proverbs as a means of gossip ender. The data for this study is collected from an Old Peopl's Home in Turkey. The data set consists of 90 hours of raw audio recordings from which gossip extracts ending with a proverb are selected and analysed using Conversation Analysis. The results of the

analysis indicate that when used in end position, proverbs sum up the gossip topic by giving a lesson. This contradiction of giving a lesson through/within a socially unacceptable form of talk, gossip in this case. is discussed. The results also show that a second proverb by another participant following a first proverb, as in stories, is a common phenomenon as a means of showing agreement to the lesson suggested by the first speaker.

Keywords: Conversation Analysis, Gossip Talk, Proverbs, Elderly Talk, Old People's Home, Social Interaction

A Thousand Acres'de Ekofeminizm ve Gerçeklik

Doç.Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır

Öz

Yüzyıllar boyunca, sadece erkekler ve kadınlar arasında toplumdaki roller açısından değil, aynı zamanda doğa ve kültür arasında da bir çeşitlilikten söz etmek mümkündür. Ve geçmişte ve günümüzde kadın ve erkeğin bu rolleri, maddi ve manevi meseleleri inşa etmekle büyük değer taşır. Bu durumda, edebiyatta ve bazen gerçek hayatta, doğa kavramı genel olarak kadınlarla ilişkilidir. Yani, doğuruyorlar, çocukları yetiştiriyorlar ve insanları insanın doğada tanımlanmış rolüne uygun olarak besliyorlar. Aynı şekilde doğa da dünya'ya hayat verir, insana yardım eder ve onlara besin verir. Dahası, doğanın insanlar tarafından nasıl kötüye kullanıldığı, kadınların toplumda sömürülmesine oldukça benzer. Bu nedenle, bu yazı, doğa ile kadın arasındaki ilişkiyi sosyal ve ekoloji ile ilişkilendirerek nedenini ortaya koymakta ve Jane Smiley'in Yüzyıllar boyunca, sadece erkekler ve kadınlar arasında toplumdaki roller açısından değil, aynı zamanda doğa ve kültür arasında da bir çeşitlilik vardır. Ve geçmişte ve günümüzde kadın ve erkeğin bu rolleri, maddi ve manevi meseleleri inşa etmekle ilişkilidir. Bu durumda, edebiyatta ve bazen gerçek hayatta, doğa kavramı genel olarak kadınlarla ilişkilidir. Yani, doğuruyorlar, çocukları yetiştiriyorlar ve insanları insan için doğanın tanımlanmış rolü gibi besliyorlar. Aynı şekilde doğa da Dünya'ya hayat verir, insana yardım eder ve onlara besin verir. Dahası, doğanın insanlar tarafından nasıl kötüye kullanıldığı, kadınların toplumda sömürülmesi ile aynıdır. Bu nedenle, bu yazı, doğa ile kadın arasındaki ilişkiyi sosyal ve ekoloji ile ilişkilendirerek nedenini ortaya koymakta ve Jane Smiley'in A Thousand Acres.ı bir model olarak ele alarak Ecofeminizmin etkisiyle toplumdaki toplumsal cinsiyet rollerini göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekofeminizm, Doğa, Kadın, Ekoeleştiri, Jane Smiley

Ecofeminism and Reality in a Thousand Acres

Abstract
Throughout the centuries there is some diversity not only between the men and women in terms of roles in the society but also between nature and culture. And these roles of men and women, both in the past and present, are associated with constructing the material and spiritual issues. In this circumstance, in literature and sometimes in real life, the concept of nature is associated with women in general. That's to say, they give birth, raise the kids and feed the people like the defined role of nature for the humankind. In the same way, nature gives life to the Earth, aids the human being and gives nutrition to them. Moreover, how nature is abused by human beings is alike with the exploitation of women in society. Therefore, this paper displays the reason by giving the relation of nature and women with the help of social aspects and ecology and aims at showing the gender roles in society with the influence of Ecofeminism taking Jane Smiley's A Thousand Acres as a model.

Keywords: Ecofeminism, Nature, Woman, Ecocriticism, Jane Smiley

Adana Fıkra Anlatma Geleneğinde Alpulu Fıkraları

Arş.Gör. Esra Tarhan

Öz

Fıkra, Türk halk edebiyatının anlatı türleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Biçim ve içerik açısından kendine özgü bir yapısı olan fıkralar, Adana'nın fıkra anlatma geleneği içerisinde sözlü kültür ortamında icra edilmeye devam etmektedir. Adana fıkra anlatma geleneğinde bir bölge-yöre tipine veya mahalli bir tipe bağlı olarak anlatılan fıkralara sıklıkla rastlanmaktadır. Alpu, Adana ilinin Pozantı ilçesine bağlı dağlık bir köydür. İlçeye bağlı bu köyde ve civarda Alpu halkı ile ilgili fıkraların anlatıldığı tespit edilmiştir. Adana'da anlatılan fıkralar ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, Alpulu fıkra tipinin araştırmacılar tarafından tespit edilmediği anlaşılmıştır. Bu bildiride, Alpulu fıkra tipinin bilim âlemine tanıtılması amaçlanmaktadır. Adana'nın Pozantı ilçesine bağlı Alpu köyü ile ilgili anlatıldığı tespit edilen fıkralar, bölge ve yöre tipine ait olarak anlatılan fıkralara örnek oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında, öncelikle Adana ilinin Pozantı ilçesi ve Alpu köyü ile ilgili bilgi verilecektir. Adana'daki fıkra anlatma geleneği bağlamında Alpu tipi ve Alpu fıkraları tanıtılacaktır. Derleme çalışmaları sırasında tespit edilen 25 adet Alpulu tipine ait fıkra biçim, içerik ve üslup açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Fıkra, Alpu, Adana

Abstract

The paragraph has an important place in the narrative types of Turkish folk literature. The jokes, which have a unique structure in terms of form and content, continue to be performed in an oral culture environment within the tradition of narrative of Adana. In the tradition of narrative of Adana jokes, anecdotes about a region-region type or a local type are frequently encountered. Alpu is a mountainous village in the Pozantı district of Adana. It has been determined that the anecdotes related to the Alpu people in this village and in the vicinity are explained. When the

studies about the anecdotes described in Adana are examined, it was understood that the Alpulu joke type was not detected by the researchers. In this paper, it is aimed to introduce the Alpulu clause type to the science world. The anecdotes that are told about the Alpu village of Pozantı district of Adana constitute an example for the anecdotes of the region and region type. Within the scope of the study, firstly information about the village of Pozantı in Adana and Alpu village will be given. Alpu type and Alpu jokes will be introduced in the context of jargon tradition in Adana. The juxtaposition of 25 Alpaca types determined during the compilation works will be examined in terms of content and style.

Keywords: Joke, Alpu, Adana

Adana ve Osmaniye Ağızlarında Belirsiz Geçmiş Zaman Biçimbirimlerinin Çekimli Fiillerde Doğrudanlık Bağlamında Görünümleri

Arş.Gör. Esin Al

Öz

Türkiye Türkçesinde, –DI/-DU belirli geçmiş zaman, –mIş/-mUş ve Türkiye Türkçesi ağızlarında kullanılan -IK/-UK belirsiz geçmiş zaman ekleri olayın zaman çizgisi üzerinde konuşma anından önceki herhangi bir noktada gerçekleştiğini gösteren işaretleyicilerdir. Bu geçmiş zaman işaretleyicileri, çekimli fiillerde her zaman ve yalnızca olayın gerçekleştiği zamanı işaretleme işlevinde değil, bununla beraber bilgiyi edinme yolunu da işaretlemek için kullanılmaktadır. Bilgi, doğrudan ya da dolaylı olarak edinilir. –DI/-DU biçimbirimi bilginin doğrudan edinilmesini işaretlerken, –mIş/-mUşve-IK/-UK biçimbirimleri ise bilginin dolaylı edinme yolunu işaretlemektedir. Ancak kimi örneklerde –mIş/-mUş ve -IK/-UK eklerinin doğrudalık da işaretleyebildiği görülebilmektedir. Doğrudanlık, konuşanın bilgiyi aracı yollarla değil de doğrudan deneyimleyerek edindiğini ifade etmek için kullanılan bir terimdir. Bu bağlamda konuşan olay ya da duruma şahit olmuştur yani olay/durum kesin ve gerçektir ya da konuşan olay/duruma şahit olamamıştır ancak olay/durumun gerçekleştiğini görmüş kadar emindir. Türkiye Türkçesi standart dilinde çok sayıda doğrudanlık bağlamında değerlendirmeler yapılmıştır, ancak her bölge ağzının kendi kullanım özelliklerini yaratabileceği ve bölgeden bölgeye değişiklik gösterebileceği düşüncesi ile bu çalışma kapsamında Adana ve Osmaniye ağızlarında kullanılan –mIş/-mUş ve –IK/-UK biçimbirimlerinin doğrudanlık bağlamında görünümleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adana ve Osmaniye Ağızları, -Mış/-Muş Biçimbirimi, Doğrudanlık, Dolaylılık

Adanalı Ziyâ'nın Tevhid ve Münâcât Manzûmeleri

Doç.Dr. Mehmet Sarı

Öz

Özet Adanalı Ziyâ XIX. yüzyıl şâirlerindendir. 1859'da Adana'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Adana'da yaptı. Daha sonra İstanbul'da Enderun'a alındı ve Tıbbıye-i Şahani'de (Doktor mektebi) eğitime başladı. Bir yıl sonra okuldan ayrıldı ve Vakıflarda memurluğa başladı. Dönemin baskıcı yönetimine karşı şiirler yazdı. Tutuklanarak Fizan'a sürüldü. Af edilerek 1895'te Afyonkarahisar'a gönderildi. Burada 37 yıl görev yaptı ve 1932'de vefat etti. Adanalı Ziya, daha çok aşk, adalet, halk, hürriyet ve vatan temalı şiirler yazdı. Şiirlerini bir defterde toplamak istedi ise de gerçekleştiremedi. Şiirlerinin bir kısmı koyboldu. Bir kısmı çeşitli dergi ve gazetelerde -önemli hatalarla- yayınlandı. Birkaç makale dışında hakkında bilimsel bir çalışma yapılmadı. Yapılan çalışmalarda onun inancı ve bu tür şiirleri üzerinde pek durulmamıştır. Bu çalışmada Ziyâ'nın tevhid ve münâcât manzumeleri tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adanalı Ziyâ, Tevhid, Münâcât.

'tevhid' and 'münacat' Poems of Adanalı Ziya

Abstract

Adanalı Ziya is one of poets of XIX. Century. He was born in 1859 in Adana. He completed his primary and secondary education in Adana. Then, he was taken to 'Enderun' in İstanbul and he started his education at Tıbbıye-i Şahani (medicine). He left this school after one year and he started to do officer in foundations. He wrote poems to opposite the period's oppressive government. He arrested and banished to Fizan. Then he was forgiven and sent to Afyonkarahisar in 1895. He worked there 37 years and he died in 1932. Adanalı Ziya usally wrote poems about love, justice, public, freedom and homeland. He wanted to collect his poems in a book but he could not it. Much of his poems were lost. Some part of his poems were published in

various magazines and newspapers with important mistakes. Researchers did not research about him except a few articles and the articles are not about his faith and his poems like this. We will introduce ‘tevhid’ and ‘münacat’ poems of Ziya in this work.

Keywords: Adanalı Ziya, Tevhid, Münacat

Adnî Dîvân'ında Maddi Kültür Unsurları

Hani Talaat Azeez

Öz

Türk edebiyatı, içinde doğup geliştiği toplumun kültürel değerlerinden etkilenerek şekillenmiştir. Bu etkiyi edebiyat tarihimizde önemli bir yere sahip olan klâsik Türk edebiyatı geleneğinde yetişen şairlerin eserlerinde de görmek mümkündür. Türk edebiyatı tarihinin en zengin örneklerinin verildiği dönemlerden biri olan klâsik Türk edebiyatı döneminde yetişen şairler de, duygu ve düşüncelerini şekillendirirken içinde yaşadıkları toplumdan kendilerini soyutlamamışlar; miras aldıkları veya devirlerinde şahit oldukları birçok toplumsal değeri, özellikle de halk kültürüne ait birtakım maddi kültür unsurlarını, çeşitli edebî sanatlarla birlikte başarılı bir şekilde şiirlerine yansıtmışlardır. Fatih Sultan Mehmet devrinde yaşamış, Fatih'in sadrazamlığını yapmış ve yine bu dönemde vefat etmiş olan Mahmut Paşa (öl. 1474), eski edebiyatımızın geçiş dönemi şairi olması bakımından ayrı bir öneme sahiptir. Adnî mahlasıyla şiirler yazan ve divan sahibi olan Mahmut Paşa, her ne kadar tezkirelerde birinci sınıf şair olarak gösterilmese de, Adnî Dîvânı; o devirdeki Türk edebiyatının kalıplaşmış biçimlerini, imaj sistemini, kelimeler arasındaki ilişkilerden doğan söz oyunlarını göstermesi ve içerisinde çeşitli edebî sanatları barındırması bakımından değer taşımaktadır. Bu tebliğde; Adnî Dîvânı'ndaki maddi kültür unsurları tespit edilerek bunlar üzerinde birtakım değerlendirmeler yapılacaktır. Çalışmamızda, Adnî'nin maddî kültür unsurlarına bakışı divanındaki beyitler üzerinden yansıtılacak ve sonuç bölümünde inceleme hakkında genel bir değerlendirme yapılacaktır. Bu çalışmada, Adnî'nin ağırlıklı olarak beşerî ve tasavvufî aşkın lirizm içinde işlendiği gazelleri ele alınmış ve maddî kültür unsurlarının bu tarz şiirlerde dahi ne ölçüde yer aldığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adnî, Mahmut Paşa, Gazel, Maddi Kültür.

Agâh Oktay Güner'in Tercüman ve Yeniçağ Gazetelerindeki Köşe Yazılarının Söylem Analizi Yöntemi Kullanılarak Karşılaştırmalı İncelemesi

Öğr.Gör. Merve Gündoğan - Öğr.Gör. Filiz Gülsevin Ersöz

Öz

Bu çalışma ile Türk siyasal hayatının önemli dönemleri olarak karşımıza çıkan 1980 sonrası ve 2000'lerin başlarında, siyasetçi, devlet adamı, gazeteci yazar olarak Agâh Oktay Güner'in siyasi fikirlerinin ne gibi değişimlere uğradığı, liberal ekonomik uygulamalar ve devletçi-toplumcu yapıdan şahsi teşebbüs ve özgürlükçü yapılara doğru gidiş ile dünyanın da bilhassa SSCB'ndeki değişmeler de dikkate alınarak nasıl değiştiği ve dönüştüğü konusunda ipuçları elde etmek hedeflenmiştir. Bu çerçevede çalışmanın konusunu, Agâh Oktay Güner'in 12 Eylül'den sonra köşe yazarlığı yaptığı Tercüman Gazetesi'ndeki yazıları ile 2010 yılından itibaren Yeniçağ Gazetesi'ndeki köşe yazılarının söylem analizi yöntemi ile incelenerek, farklı dönemlerde kendisinin siyasi, kültürel ve ekonomik fikirlerinin dönüşümü oluşturmuştur. Tercüman Gazetesi döneminde Agâh Oktay Güner'in milliyetçi-muhafazakâr kimliğinin liberal unsurları ağırlık kazanırken; Yeniçağ Gazetesi döneminde Türkçü unsurların ağırlık kazandığı sonucuna ulaşmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Agâh Oktay Güner, Söylem Analizi, Tercüman Gazetesi, Yeniçağ Gazetesi

Alman Göçmen Edebiyatında ‘geri Dönüşçüler’ Fenomeni

Dr. Gülru Bayraktar

Öz

Alman Göçmen Edebiyatında ‘Geri Dönüşçüler’ Fenomeni Bu çalışma Alman Göçmen Edebiyatı (Migrationsliteratur) alanında yeni bir akım olan ‘Geri Dönüşçüler’ fenomenini incelemeyi ve akımın geleceğe dönük projeksiyonunu irdelemeyi amaçlamaktadır. Makalede öncelikli olarak Alman Göçmen Edebiyatı’nın açığa çıkış süreci, gelişimi ve günümüzdeki durumu verilmektedir. Konuya ilişkin bilimsel çalışmalar ve genel bilgiler sunulduktan sonra Alma Göçmen Edebiyatı alanında Almanca ve Türkçe ürün veren göçmen yazarlar tanıtılmaktadır. Çalışmanın devamında asıl konumuz olan Alman Göçmen Edebiyatı’nın yeni fenomeni ‘Geri Dönüşçüler’ olgusu detaylarıyla sunulmaktadır. Bu yeni akıma ürün veren yazarlardan bazılarına örnekler gösterilerek ‘Geri Dönüşçüler’ akımının açığa çıkış sebepleri, sosyo-kültürel gelişim süreçleri ve geleceğe dönük beklentiler projekte edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Alman Edebiyatı, Göçmen Edebiyatı, Geri Dönşçüler

Anlam Felsefesi

Prof.Dr. Hüseyinaga Rzayev - Dr. Ozan Deniz Yalçınkaya

Öz

ANLAM FELSEFESİ Bu yazının amacı, sadece dilde değil, yaşamda da anlamın rolüne (en azından kısmen) ışık tutmaktır, çünkü birçok gözlemcinin de belirttiği gibi, bu "okyanuslarda" anlamı tecrübe etmek, yine de bu alanların bir kurgusu olarak anlamın karmaşıklığı ve kavramsal kapsamını ihmal eden hem belirsiz hem de basitleştirilmiş yaklaşımlardan muzdariptir. Diğer araştırmacılar yaşamdaki üç ya da iki boyutlu anlam modellerini geliştirirken, indirgemeci bir yaklaşım lehine çekilen çok boyutlu modeller, sadece "anlamı" ölçmeye meyillidir. Dilde anlamın yorumlanması çoğunlukla anlamın "neden(sizliği)", türleri ve anlam ile kullanım arasındaki ilişkiyi içeren daha geniş problemlerle ilgilidir. Her ne kadar bilim adamları bu anlam ayrımına işaret etmiş olsalar da, şimdiye dek anlamın bu alanlardaki "davranışları" arasındaki özellikler ve farklılıklar düzgün bir şekilde ayrıntılı olarak açıklanmamıştır. (a) anlam ve tutarlılığın hiyerarşik ilişkisi, (b) anlam ve amaç ve (c) yukarıda belirtilen alanlarda anlamla ilgili sonsuz sorular olarak "anlam ve durum / bağlam" bu araştırmanın ana hedefidir. Ancak böyle niteliksel bir yaklaşımla, anlamın çok yönlü bir olgu olarak anlama yolunda ilerlemekte netlik kazanabiliriz; bu da daha geniş bir algılayışla hem dili hem de hayatı uyumlu ve hedef odaklı yapar ve hem bir başına hem de iletişim ve yaşamın kullanışlı, tutarlı ve bağlamsal yönleriyle yakından bağlantılı olarak değerlendirilmesi yoluyla ihtiyacımıza uygun bir şekilde kullanmamızı duyarlı kılar. Anahtar Kelimeler: Anlam, Belirsizlik, Yapı, Tutarlılık, Neden(sizlik) motivasyon, İndirgeyici, Çok Yönlü

Anahtar Kelimeler: Anlam, Belirsizlik, Yapı, Tutarlılık, Neden(Sizlik) Motivasyon, İndirgeyici, Çok Yönlülük

Phılosophy of Meanıng

Abstract
The aim of this paper is to examine and shed light (at least partially) on the role of meaning not only in language but also in life, since experiencing meaning in these "oceans", as many observers have noted, still suffers from both definitional ambiguity and simplified approaches that neglect complexity and conceptual scope of meaning as a construct of these spheres. Multidimensional models, eschewing in favor of a reductionist approach, tend to just measure "meaning" while some other scholars have developed their three-or two-dimensional models of meaning in life. Interpretations of meaning in language mostly concern much wider problems including its "(un)motivatedness", types, as well as the relation between meaning and use. Although scholars have pointed toward this distinction of meaning, thus far the characteristics of and differences between the "behavior" of meaning in these spheres have not been properly fleshed out. The hierarchical interrelationship of (a) meaning and coherence, (b) meaning and purpose and (c) "meaning and circumstance/context" as eternal questions over meaning in the above mentioned spheres is the major target of this research. Only through such a qualitative approach can we gain clarity in moving toward understanding meaning as a multifaceted phenomenon which due to its broader sense makes both language and life coherent and goal-oriented as well as sensitive to our needs in appropriate using it in both in isolation and through a consideration of its concrete uses in close connection with the purposive, coherent and contextual aspects of communication and life.

Keywords: Meaning, Ambiguity, Construct, Coherence, (Un)motivatedness, Reductionist, Multifaceted

Azeri Sahası Edebi Eserlerinde Feleğin Katmanlarına Dair Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Nurgül Sucu Köroğlu - Farida Jafarova

Öz

Günümüzde Astronomi ilmi ve Astroloji inancı diye iki farklı dalda mevcutluğunu koruyan kadim Nücûm ilmi eski zamanlardan beri aslında bu iki kavramı kendi içinde paralel olarak barındırmıştır. İbn-i Sina, Nasirüddin-i Tusi, İbn-i Rüşd, Farabi, Mes'udi gibi İslam filozofları bu konuda birçok önemli eserler ortaya koymuşlardır. Astronomi kavram olarak "yıldız bilgisi" anlamını taşır ve bir hesap ilmidir. Astroloji ise yıldızların bütün varlıklar üzerinde etkisi olduğuna inanır, gelecekle ilgili önceden haber verilebileceğini iddia eder. Hatta malumdur ki, bu sebeple hükümdarlar saraylarında müneccimler tutar, onların dediklerine sıklıkla kulak verirlerdi. Sırf bu konu üzerine edebiyatta bir çok eser yazılmıştır. (Mesela, M.F.Ahundov, "Aldanmış Kevakib"- eser yıldızların yol göstericiliğine bu denli inamın, nelere sebep olduğu ve yalnız eski zamanda değil, XIX. yüzyıl gibi ilmin, tefekkürün nispeten geliştiği zamanda bile devletler ve şahlar üzerinde de nasıl bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir). İlm-i Nücûm ilk defa Babil'de yıldızlara tapan Nebatiler tarafından ortaya konmuştur. Onlar her yıldıza bir isim vermekle onların hareket ve durumlarından anlam çıkarırlardı.Temeli bu inanç sistemine dayanan yıldız ilmine asırlar boyunca inanılmış ve bu durum günümüzde de devam etmektedir. Eskiler yıldızlar ve gezegenlerin insan kaderini ve yazgısını tayin ettiğine ve düzenlediğine inanırlardı. İnanışa göre Dünya kainatın merkeziydi ve felekler iç içe geçmiş soğan zarları gibi onu çevrelemişti. Dünya'dan başlayarak yedi gezegen yedi feleğin gezegeniydi. 7 feleğin üstünde 8-ci felek olan sabit yıldızlar (burçlar) feleği vardır. Bu felek her biri burçları ifade eden 12 eşit parçaya ayrılmıştır. Onların en üstünde Atlas feleği idi. Atlas ve ya Arş (şeriatca ismi) bütün gökleri kaplayan bir boşluktan ibarettir. Divân şairlerinin görüşünden 7 feleği sıralamak gerekirse: Kamer (Ay)- vezir, Utarid (Merkür)- katip, Zühre (Venüs)- sazende ve hanende, Şems (Güneş)- hükümdar, Mirrih (Mars)- komutan, Müşteri (Jüpiter)- kadı, Zühal (Satürn)- bekçi. Bu çalışma edebiyatın da önemli kaynaklarından olan yıldız ilminin geçtiği tarihi yol hakkında araştırma yapmak ve bu konunun edebi eserler üzerindeki etkisine değinmek niyetile yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlm-i Nücûm, Felek, Burçlar, Azeri Sahası

Bâkî'nin Şiirlerinde Berâat-İ İstihlâl Sanatı

Dr. Öğretim Üyesi Sevda Önal Kılıç

Öz

Klasik Türk edebiyatı, özellikle XVI. yüzyıldan sonra anlamın yanında söyleyiş ve estetiğin de önemli olduğu hatta çoğunlukla söyleyişin anlamın önüne geçtiği bir edebi gelenek oluşturmuştur. XVI. yüzyıl klasik Türk edebiyatının önemli şairlerinden biri olan Bâkî de şiirlerinde ses, söyleyiş ve üslup özelliklerine fazlasıyla dikkat gösteren bir şairdir. Bâkî'nin şiir üslubu çoğunlukla süslemeli ve estetik bir özellik arzeder. Ritim ve ahenk kullanımının çok başarılı olduğu şiirleri, Bâkî'nin bir ses ve söyleyiş şairi olduğunu ortaya koyar niteliktedir. Bâkî'nin şiirlerinde sıklıkla başvurduğu söyleyiş özelliklerinden biri de berâat-i istihlâl olarak bilinen şiire çarpıcı bir üslup ve dikkat çekici bir ifade ile başlama tekniğidir. Bu dikkatele incelenen Bâkî Dîvânı'nda şairin, başta Kanuni için yazdığı mersiye ve pek çok gazel metninde, şiirlerine soru sorma, ünlem, birtakım seslenme edatları ve cümle başı kalıpları kullanarak başladığı böylece okuyucuların dikkatini çekmeyi amaçladığı yani berâat-i istihlâl sanatını kullandığı görülmektedir. Bu çalışmada, Bâkî'nin Türkçe Dîvânı'nda yer alan şiirlerinde berâat-i istihlâl sanatının nasıl ve hangi yöntemlerle kullanıldığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Bâkî, Berâat-i İstihlâl.

Bir Dilbilimcinin Bakışından Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Bilim Kurulunun Bitkileri Adlandırma Çalışmaları

Doç.Dr. Muhammet Fatih Alkayış

Öz

Bitkilerin önemi ve değeri hakkında toplum bilgisini artırmak amacını güden Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi (NGBB), 1995 yılında Ali Nihat Gökyiğit tarafından merhume eşi Nezahat Gökyiğit adına hatıra parkı oluşturulmak amacıyla İstanbul'un Ataşehir ilçesinde kurulmuştur. Ülkemizde, botanik alanında bitkilerin adlandırılması konusunda belli başlı sıkıntılar vardır. Örnek, bir bitkinin Türkçe karşılığının olmaması veya herhangi bir bitkinin birden çok Türkçe karşılığının bulunması, bunun yanı sıra bir başka bitkiye ait ismin yanlışlıkla farklı bir bitki için kullanılması… NGBB bünyesinde (çeşitli kurumlardan ve farklı disiplinlerden) oluşturulan Bilim Kurulu, bu sorunları çözme amacını taşımaktadır. Doktora tezimin "Türkiye Türkçesinde Bitki Adları" başlığını taşıması dolayısıyla şahsımı da 2011 yılında bu ekibe dâhil eden NGBB Bilim Kurulu, sırasıyla; Damarlı Bitkiler, Karayosunları, Likenler, Suyosunları, Mantarlar adlarıyla çok değerli çalışmalar ve eserler ortaya koymuştur. Bir Türk dilcisi olarak ben de bu çalışmalara bilgim ve tecrübem ölçüsünde katkı sağlamaktayım. Türkçe karşılıkların ses, şekil, kuruluş, söyleniş ve akılda kalıcılık bakımlarından dilimize uygunluğu konularında görüşlerimi ortaya koymaktayım. Bunların yanı sıra bitkileri adlandırmada kolaylık sağlayacağını düşündüğüm ve TDK Derleme Sözlüğü'nden (XII/Ek-1) seçerek hazırlamış olduğum Kelime Listesi de NGBB Bilim Kurulunca beğeni toplamıştır. Şimdi, yıllardan beri yapılagelen bu çalışmaların işleyiş biçimi hakkında bir fikir vermesi amacıyla söz konusu Kelime Listesi'nden bazı örnekler sunmak istiyorum: KELİME LİSTESİ (Sadece küçük bir bölümü verilmiştir) Apal: Tombul, gürbüz; Barıt: Çok ekşi için; Başabaş: Eşit biçimde; Cicoş: Büyük, parlak, güzel düğme; Coplu: Ucu topuzlu kalın değnek; Cödü: Gösterişsiz, çelimsiz; Daldız: Yayık; Dalyan: Uzun boylu; İbik: Köşe, uç; İlik: Düğme… Bitkilere Türkçe karşılık belirlemek üzere derlediğimiz bu sözcüklerden kiminin tek heceli kiminin iki ya da üç heceli olması; bazılarının basit bazılarının birleşik yapıda olması; kiminin ikilemelerden kiminin yansıma seslerden kurulması bunların akılda kalmalarını kolaylaştırmıştır. Önemli olan, Latince adlara başvurmak zorunda olmadığımızı

bilmek ve halkımızın konuştuğu, bildiği, aşina olduğu kelimeleri bitkilere ad olarak verebilmektir.

Anahtar Kelimeler: Bitki Adları, Ngbb Bilim Kurulu, Adlandırma

Bir Meşrulaştırma Yöntemi Olarak Sınai Hayvancılık Söylemlerinde Örtmece Kullanımları

Arş.Gör.Dr. Sezen Ergin Zengin

Öz

Eleştirel Medya Çalışmaları ve Eleştirel Hayvan Çalışmalarının (İnsan-Hayvan Çalışmaları) kesişiminde yer alan bu bildiri, esas olarak Eleştirel Söylem Analizi yöntemlerini kullanarak sınai hayvancılık uygulamalarına nüfuz eden kaçamak dil kullanımı (doublespeak) ve örtmece (euphemism) kullanımlarını incelemektedir. İncelenecek metinler, sınai hayvancılık sektörünü okuyucuya tanıtmayı amaçlayan güncel bilgilendirici metinler ve tanıtım broşürleri arasından seçilmiştir. Kaçamak dil kullanımı ve örtmece, temel olarak, söylenmesi hoş karşılanmayacak kaba, çirkin veya sakıncalı bir sözün dolaylı bir şekilde aktarılmasıdır. Seçilen metinlerde geçen kaçamak dil kullanımı ve örtmece örnekleri ortaya konmakta ve Eleştirel Medya Çalışmaları ile Eleştirel Hayvan Çalışmaları eksenindeki kuramsal çerçeve etrafında tartışılmaktadır. Eleştirel Medya Çalışmaları, kapitalist toplumlarda tahakküm ve eşitsizliğin araştırılmasına ve medyanın bu koşulların oluşumundaki rolüne ağırlık veren ahlaki eğilimlere sahip bir yaklaşımı benimser. Nispeten yeni ve disiplinler arası bir alan olan Eleştirel Hayvan Çalışmaları ise, insan-dışı hayvanların baskı altına alınmasına ve sömürülmesine katkıda bulunan iktidar ilişkilerini analiz ederek hayvanları bir araştırma konusu olarak bu tabloya dahil etmeyi amaçlar. İletişim ve onun aracısı olan dil, iktidar ilişkileri için bir mücadele alanı olduğundan, dilsel seçimler üzerine yapılan araştırmalar bize rızanın üretilmesini sağlayan mekanizmalar hakkında bilgi vermektedir. Kaçamak dil kullanımı ve örtmece, bu bağlamda, hayvanları metalara dönüştüren sınai hayvancılık sektörü tarafından düzenli olarak kullanılmaktadır. Hayvanların içinde bulundukları olumsuz koşullar, maruz kaldıkları eziyetli uygulamalar, hastalıklar ve ölümler, kurumsal olarak gizlenmekte ve karartılmaktadır. Bu nedenle, bu bildiri, kaçamak dil kullanımı ve örtmecenin gizleyici gücüyle söylemin olağanlaştırıcı ve normalleştirici karakterini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örtmece, Eleştirel Medya Çalışmaları, Eleştirel Hayvan Çalışmaları, Sınai Hayvancılık

The Use of Euphemısm in the Agrıbusıness Dıscourses As a Legıtımızıng Method

Abstract

Located at the intersection of Critical Media Studies and Critical Animal Studies (Human-Animal Studies), this paper looks at the use of doublespeak and euphemism permeating the practices of agribusiness mainly using the methods of Critical Discourse Analysis. The texts to be examined are selected from contemporary informative and promotional texts aimed at introducing the agribusiness sector to the reader. Doublespeak and euphemism are basically indirect renderings of rude, offensive or objectionable statements that are not welcome to be told. The examples of doublespeak and euphemism in the selected texts are presented and discussed around the theoretical framework informed by Critical Media Studies and Critical Animal Studies. Critical Media Studies adopts an approach with moral inclinations that prioritizes the investigation of domination and inequality in capitalist societies and the media's role in it. The relatively new and interdisciplinary field of Critical Animal Studies, on the other hand, aims at putting animals into the picture by analyzing power relations and interests that contribute to the oppression and exploitation of non-human animals. As communication and its main channel, language, is a site of struggle for power relations, investigations into linguistic choices may give us information on the mechanisms of manufacturing consent. Doublespeak and euphemisms, in this context, are regularly used by the agribusiness sector which turn animals into commodities. The unfavorable conditions in which animals live, the painful procedures that they go through, their sickness and their death are institutionally obscured and disguised. Thus, this paper aims at unveiling the naturalizing and normalizing character of discourse through the concealing power of doublespeak and euphemism.

Keywords: Euphemism, Critical Media Studies, Critical Animal Studies, Agribusiness

Büyülü Gerçekçilik Çizgisinde Kharon'un Sandalı: Amat

Aylin Erdede Karakuyu

Öz

BÜYÜLÜ GERÇEKÇİLİK ÇİZGİSİNDE KHARON'UN SANDALI: AMAT İhsan Oktay Anar, bu romanında postmodern edebiyatın birtakım tekniklerini kullanmakla birlikte anlatım ve üslup özelliklerini fantastik, masalsı öğelerden yararlanarak oluşturmuştur. Fakat eser ne fantastik bir roman ne de bir masaldır. Postmodern edebiyatın içinde değerlendirilen gerçek ile gerçek dışılığın bütünsel bir çerçeve oluşturduğu büyülü gerçekçiliğin özelliklerini taşımaktadır. Onu diğer edebi türlerden ayıran en önemli kıstas olağandışı olayların kahramanlar tarafından oldukça olağan karşılanması ve olayların gerçek bir mekanda meydana gelmesidir. Bu niteliği itibariyle roman fantastik eserlerden ayrılarak büyülü gerçekçi anlatıma dönüşür. Romanın üslubunda sadece büyülü gerçekçiliğin izleri görülmez. Eser postmodernizmin ve büyülü gerçekçiliğin unsurlarını çeşitli imgelemler ile birleştirerek mitolojik öğelerden de yararlanır. Bunlardan ilki mitolojide ölüleri yer altı ülkesinde Akheron nehrinden geçirmekle görevli olan Kharon'dur. Amat isimli gemi, sefere çıkan denizciler için Bachelard'ın da belirttiği gibi hiç yapılmamış bir yolculuğa davet eden yeni bir harekettir. Bu sefer, çeşitli imgelemlerin kullanımıyla güçlenen ölümün yolculuğu manasına gelir. Denizciler gittikçe tuhaflaşan bu serüvenin sonucunda vebaya yakalanırlar. Kharon imgesinin görüldüğü bu deniz romanlarında bolca yer alan bütün gizemli gemiler, ölüler gemisine dönüşür. Kharon'un kayığı her zaman cehenneme doğru gittiği için mutluluğun kayıkçısı olamaz. Kaptanları Diyavol Paşa, onları ölüm yolculuğunda eşlik eden Kharon'a dönüşür. O aynı zamanda cehennem yolculuğunda onlara eşlik eden iblisin kendisidir. İblis ve Kharon çifte imgelem yaratarak romanda karanlık, büyülü bir atmosfer oluşturur. Bu sebeple ateşe ve karanlık suya dair pek çok imgelem büyülü gerçekçiliğin üslup özellikleriyle kaynaşarak romanda eklektik bir anlatım meydana getirir.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Kharon, Amat, İhsan Oktay Anar, Büyülü Gerçekçilik

Kharon's Sandal in Magıcal Realısm Lıne: Amat

Abstract

In this novel, Anar created his expressive and stylistic features by using fantastic, fairy-tale elements along with using some techniques of postmodern literature. But the work is neither a fantastic novel nor tale. Amat carries the characteristics of magical realism, in which the real and non-realistic forms of postmodern literature constitute a holistic framework. The most important criterion that distinguishes it from other literary genres is that unusual events are thought to be quite usual by heroes and the events occur in a real setting. Not only are the traces of magical realism seen in the style of the novel but the work also uses mythological elements by combining elements of postmodernism and magical realism with various imagery. The first one of these in mythology is Kharon, who is in the underground country responsible for passing the dead through the Akheron River. Amat is a new movement that invites the sailors to a journey that has never been done, as Bachelard points out for sailors. İt means the journey of death, which is strengthened by the use of various imageries. As a result of this increasingly bizarre adventure, seafarers catch the plague. All the mysterious ships, which are abundant in these marine novels with the image of Kharon, turns into the dead ship. As Kharon's boat always goes towards the hell. Diyavol Pasha, turns into Kharon, who accompanies them on the journey of death. He is also the demon himself who accompanies them on the journey to hell. Demon and Kharon create a dark, magical atmosphere in the novel by creating double imagery. For this reason, lots of imagery concerning fire and dark water create an eclectic narrative in the novel by combining with the stylistic features of magical realism.

Keywords: Postmodernism, Kharon, Amat, İhsan Oktay Anar, Magical Realısm

Çağatayca Taberî Tarihi'nde Mütercim Vâhid-İ Belhî'nin Eklemeleri ve Osmanlı Türkçesi Taberî Tarihi İle Bir Karşılaştırma Denemesi

Murat Durak - Dr. Öğretim Üyesi Sadi Gedik

Öz

15-19. yüzyıllarda Oğuz olmayan Orta Asya Türklerinin müşterek Türkçesi olan Çağatay Türkçesi ile pek çok telif ve tercüme tarihî eser yazılmıştır. Bu eserlerden biri de Çağatayca Taberî Tarihi'dir. Çağatayca Taberî Tarihi meşhur Taberî Tarihi'nin Çağataycaya yapılmış tercümesidir. Taberî Tarihi'nin aslı Arapça olup yazarının tam adı Ebu Cafer Muhammed Bin Cerirü't-Taberî'dir. Eserin asıl adı olarak birkaç isim geçmektedir. Ancak bunlardan en yaygın olanı Târihu'r-Rusül ve'l-Mülûk olmakla beraber Türkçeleştirilmiş bir isim olarak Taberî Tarihi isimlendirmesi daha bilinen bir isimlendirmedir. Türk ve İslam dünyasında temel başvuru tarihi kaynaklardan kabul edilmesi sebebiyle Taberî Tarihi'nin Farsçaya ve Türkçeye tercümeleri yapılmıştır. Osmanlı Türkçesine birkaç defa tercüme edilmiştir. Eser Samanî emiri 1. Mansur Bin Nuh'un veziri Ebu Ali Belamî tarafından Farsçaya tercüme edilmiştir. İşte Çağatayca Taberî Tarihi olarak isimlendirdiğimiz eser Ebu Ali Belamî'nin Farsçaya yapmış olduğu tercümenin Çağatayca tercümesidir. Yani Çağatayca Taberî Tarihi Arapçadan değil Farsçadan yapılmış bir tercümedir. Farsça Taberî Tarihini (diğer adıyla Tarih-i Belamî) Çağatay Türkçesine tercüme eden Vahid(î)-i Belhî'dir. Bu bildiride Osmanlı Türkçesi Taberî Tarihi ile Çağatayca Taberî Tarihi arasında bir karşılaştırma denemesi yapılacak ve özellikle Vahid(î)-i Belhî'nin eklemelerine vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çağatayca Taberî Tarihi, Osmanlı Türkçesi Taberî Tarihi, Vâhid-i Belhî, Karşılaştırma.

Danıel Kehlmann'ın "dıe Vermessung Der Welt" (Dünyanın Ölçümü) Adlı Yapıtı Örneğinde Gerçekliğin Kurgusal Bir Düzlemde Anlatımı

Arş.Gör.Dr. Nalan Saka

Öz

Bu çalışmada Çağdaş Alman yazarlarından Daniel Kehlmann'ın "Die Vermessung der Welt" adlı yapıtı gerçeklik ve kurmaca ilişkisi bağlamında ele alınıp irdelenmiştir. Söz konusu yapıt Alman Aydınlanma Çağı'nın iki önemli bilim insanı olan doğa bilimci, coğrafyacı ve kâşif Alexander von Humboldt ile matematik dâhisi Carl Friedrich Gauss'un hayat hikâyelerini ve dünyayı ölçme serüvenlerini betimler. Gerçek hayatta yaşamış bu iki tarihsel kişilik yazarın yarattığı kurmaca dünyada yeniden yorumlanır. Gerçek ve kurgunun iç içe geçtiği bu türden yapıtlar post modern yazın kuramı içerisinde değerlendirmeye elverişlidir. Çalışmada öncelikli olarak yazarın post modern yazınsal kimliği göz önünde bulundurularak ve yapıtın tarihsel olayları kendine konu edinmesi açısından post modern tarih kuramı hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Sonrasında post modern tarihsel romanın belli başlı özelliklerine değinilerek yapıtın bu özellikleri taşıyıp taşımadığı sorgulanmıştır. "Yapıt tarihsel bir üst kurmaca düzeyinde mi ilerliyor? Kurgusal olmayan biyografilerden ne kadar anlatı kesişimleri var?" gibi bir takım sorular üzerinden yapıtta gerçeğin ve kurgunun nasıl bir rol oynadığı gözler önüne serilmiştir. Tarihsel romanın başlangıcından itibaren gerçek ve kurgu diyalektiği anlatının temel problemi olarak görülüp tartışılmıştır. Bu bağlamda Kehlmann'ın söz konusu yapıtı örnek anlatı olarak seçilmiş ve analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Daniel Kehlmann, Die Vermessung Der Welt, Post Modernizm, Tarihsel Roman, Gerçeklik, Kurmaca.

Dede Korkut Hikâyeleri'ndeki Savaş Terimleri ve Bu Terimlerin Divânü Lugâti't-Türk ve Anadolu Ağızlarındaki Durumu

Dr. Öğretim Üyesi Burak Telli

Öz

Dede Korkut Hikâyeleri, Türk dilinin en önemli miraslarındandır. Toplam on iki hikâye ve bir ön sözden meydana gelmiştir. Oğuz Türklerinin dilini yansıtan hikâyeler, pek çok destansı özellikler de taşımaktadır. Bu yönüyle Dede Korkut Hikâyeleri, Oğuz Türklerinin aynı zamanda en önemli destanlarından biri durumundadır. Hikâyeler, aslında sözlü gelenek ürünü olup Oğuzların dilinde anlatılarak olgunlaşmış ve ardından yazıya aktarılmıştır. Hikâyelerin 15. yüzyıl sonunda yazıya aktarıldığı tahmin edilmektedir. Dede Korkut Hikâyeleri'nin bugün "Dresden" ve "Vatikan" olmak üzere iki nüshası bulunmaktadır. Bu nüshaların kim tarafından yazıldığı bilinmemektedir. Dede Korkut Hikâyeleri genel itibarıyla Oğuzların hem kendi içindeki hem diğer boylarla mücadelelerini anlatmaktadır. Bu mücadelelerin yapıldığı sahneler metinlerde oldukça etkili bir üslupla ifade edilmektedir. Bu sebeple metinlerde birçok savaş terimi kullanılmıştır. Söz varlığı çalışmaları için terimlerin tespit edilmesi önemlidir. Özellikle farklı bilim dallarına ait terimlerin ortaya konması, dilin söz varlığının bütünüyle belirlenmesi açısından gereklidir. Bu çalışmada, Dede Korkut Hikâyeleri gibi çok kıymetli bir dil yadigârında geçen savaş terimleri tarama yöntemiyle tespit edilecektir. Belirlenen terimlerin metinlerdeki kullanımı ve Divânü Lugâti't-Türk ile bugün Anadolu ağızlarındaki durumu üzerinde durularak karşılaştırmalı bir değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut Hikayeleri, Savaş Terimleri, Söz Varlığı.

Derleme Sözlüğüne Katkı Çalışmaları Üzerine Bir Değerlendirme

Doç.Dr. Fatih Özek

Öz

Son yıllarda Türkiye Türkçesi ağızlarının söz varlığı ile ilgili araştırmalara ilginin arttığı söylenebilir. Bu araştırmalar çoğunlukla "Derleme Sözlüğüne Katkı" ve "Ağız Sözlükleri" çalışmalarıdır. Bildiri, Türkiye Türkçesi ağızlarının söz varlığına katkı sunmayı amaçlayan bu çalışmaları yöntem ve sonuçları bakımından değerlendirmeyi hedeflemektedir. Derleme Sözlüğü, Türk Dil Kurumu tarafından 1962- 1982 yılları arasında 12 cilt olarak yayımlanmıştır. Sözlük, yaklaşık dörtyüz elli bin fişlik bir ağız malzemesine dayanır. Derleme Sözlüğü, Türkiye Türkçesi ağızlarının en büyük söz varlığı eseridir. Bu eserde yer almayan kelimelerin, deyimlerin tespit edilmesi ve bunların bir katkı olarak sunulması şüphesiz ağız araştırmalarında oldukça önemlidir. Burada altı çizilmesi gereken husus, söz varlığı malzemesinin hangi durumda bir katkı sağlayacağıdır. Söz varlığı malzemesi: • herhangi bir sözlükte yer almamış, • yeni / farklı bir anlam ile kullanılmış, • farklı bir bölgede kullanımı tespit edilmiş ise Derleme Sözlüğüne ve dolayısıyla Türkiye Türkçesi ağızların söz varlığına bir katkıdır. Bildiride bu katkılar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi Ağızları, Derleme Sözlüğü, Mahalli Kelime, Mahalli Söyleyiş

An Evaluation On the Studies of Contribution to Derleme Sözlüğü "Collocation Dictionary"

Abstract

It can be said that in recent years there has been an increase in the interest to studies on dialects of Turkey Turkish. These studies are mostly on "Contribution to Collocation dictionary" and "Dictionary of dialects". This paper aims to examine these studies aiming to contribute to the vocabulary of Turkey Turkish dialects in terms of method and results. Derleme Sözlüğü was published by Turkish Language

Foundation in the period of 1962-1982 as 12 volumes. This dictionary is based on about 450,000 dialect components. Derleme Sözlüğü is the biggest vocabulary study of the dialects of Turkey Turkish. It is inevitably significant to determine the words and idioms, and to propose them as a contribution in dialect studies. The vital point is in which condition the components of vocabulary will contribute to the literature. The components of vocabulary contribute to Derleme Sözlüğü and so to the vocabulary of Turkey Turkish dialects if -they have not been included in any dictionary -they have been used with a new and different meaning -the using has been detected in a different region In the of the paper, the words of Turkey Turkish Dialects will be focused on, primarily the ones in Derleme Sözlüğü.

Keywords: Turkey Turkish Dialects, Collocation Dictionary, Vocabulary, Dictionary, “local Word”, “local Saying”.

Dilbilim Çalışmalarında Veritabanları ve Derleme Sözlüğü Veritabanı

Dr. Öğretim Üyesi B. Tahir Tahiroğlu

Öz

Dilbilim Çalışmalarında Veritabanları ve Derleme Sözlüğü Veritabanı Veritabanı kavramı yerine son yıllarda büyük veri daha sık kullanılsa da verinin hazırlanması ve bir ortamda tutulması açısından önemini korumaktadır. Dilbilim çalışmalarında malzeme olarak kullanılan metinlerin derlenmesi ve sayısallaştırılmasıyla ilgilenen dilbilim alanı derlem dilbilim olarak bilinmekte ve derlem dilbilimde sayısallaştırılan metinlerden dilbilimsel örüntülerin çıkarılıp kaydedilmesi ve kullanıcı sorgularına hazır biçime dönüştürülmesi için kullanılan yapılar çeşitli mimariler biçiminde bulunan veritabanlarına dayanmaktadır. Günümüzde veri kavramı, sonuç ve buna dayanarak bilgi çıkarımı süreçlerinin temel ögesi durumundadır. Yapılandırılmış ya da yarı yapılandırılmış metin verileri hemen tüm dilbilimsel çalışma süreçlerinin üzerine dayandığı malzemedir. Dağınık bir veri kümesinden yapılandırılmış veritabanlarına uzanan veriyi hazırlama ve ön işleme aşamaları, veriden elde edilecek faydalı bilgiyi ya da sonucun sağlamlığını büyük oranda etkilemektedir. Bu çalışmada genel olarak veri ve veritabanı kavramıyla dilbilim açısından verinin elde edilebilirliğinden yapılandırılmasına kadarki süreçler hakkında bilgi verilip Derleme Sözlüğü veritabanının mimarisi ve hazırlama aşamaları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Veri, Veritabanı, Dilbilim, Derleme Sözlüğü, Derlem

Databases for Linguistic Research and Database of Derleme Sözlüğü

Abstract

In recent years, instead of the concept of database big data is used more frequently, but it is essential to keep the data and to keep an environment. The linguistics field, which deals with the compilation and quantification of the texts used as materials in linguistic studies, is known as the corpus linguistics, and the structures used to extract and record linguistic patterns from the texts digitized in the corpus linguistics and to

convert them into the ready format for user queries are based on the databases in the form of various architectures. Today, the concept of data is the result of the result and the information extraction process. Structured or semi-structured text data is the material on which almost all linguistic study processes are based. The preparation and preprocessing of data from a scattered dataset to structured databases greatly influences the useful information or the robustness of the result. In this study, data and database concept and linguistics will be given information about the processes from the availability of the data to its structuring, and the architecture and preparation stages of the Derleme Sözlüğü database will be emphasized.

Keywords: Data, Database, Linguistics, Derleme Sözlüğü, Corpus

Edebiyat ve Sinema İlişkisi: Medyalararasılık Bağlamında "beıng There" ve "merhaba Dünya"ya Bakış

Arş.Gör. Veysel Lidar

Öz

Bu çalışmada Polonya kökenli Amerikalı yazar Jerzy Kosinski'nin 1971 yılında yayımlanan "Being There" adlı romanı ve bu romandan hareketle 1979 yılında çekilen ve ülkemizde "Merhaba Dünya" olarak gösterime giren sinema filmi, medyalararasılık bağlamında ele alınacaktır. Söz konusu çalışmada bir aktarım aracı olarak sinemanın ve edebiyatın rolüne değinilecek ve edebi metindeki unsurların sinemaya aktarımı üzerinde durulacaktır. Yayımlandığı dönemde büyük ses getiren ve önemli bir politik alegori olarak nitelendirilen "Being There" romanında çeşitli tesadüflerle toplumda mevki kazanan bir bahçıvanın öyküsü anlatılmaktadır. Aynı romandan uyarlanan sinema filmi de beğeniyle karşılanmış ve çeşitli dallarda ödül kazanmıştır. Bir anlamda döneminin eleştirisi yapan bu iki eser bu yönleriyle de önemlidir. Bu bağlamda bu iki metinden hareketle edebiyat ve sinema disiplinlerinin ilişkisine değinilecek ve yazar-yönetmen perspektiflerinden eserin işlenişi değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Being There, Jerzy Kosinski, Edebiyat, Sinema, Medyalararasılık

Lıterature and Cınema Relatıons: Lookıng "beıng There" and "merhaba Dünya" in the Context of Intermedıalıty

Abstract

In this study, "Being There" which is a novel by Polish-American writer Jerzy Kosinki published in 1971 and the film "Being There" which is an adaptation of Kosinski's novel will be examined in the context of intermediality. Also in this study, literature's and cinema's roles as a media and transposition of literal aspects to the cinema will be determined. "Being There" is a kind of 'political allegory' and

attracted so much attention when it was published. It is about a gardener who becomes famous by means of various chances. The movie “Being There” also attracted attention and won several film awards in different categories.. Both novel and movie criticize the 1970’s American political and social life. In this context, the relationship between literature and movie will be examined with this novel and movie, and approaches of the writer and the director will be studied.

Keywords: Being There, Jerzy Kosinski, Literature, Cinema, Intermediality.

Entelektüel Müminin Dünyadaki Doğumu: Rasim Özdenören'in Eserleri

Prof.Dr. Ülkü Eliuz

Öz

Bireysel ve toplumsal kimlik oluşumunu ana eksen alan Rasim Özdenören, nabzı insana ve evrene ayarlı bir aydındır. Anlık olandan sonsuza derinleşen yazar, 'ilkin kendimi inandırmalıyım.' düsturu ile ilerlediği Türk kültür hayatındaki sanatsal ve düşünsel varoluşunu, 186 öyküden oluşan 11 öykü kitabı, 1 roman, 24 deneme ve 3 çeviri kitabı ile somutlar. Bireysel parçalanmışlıktan kurtulmayı, bütünsel bir uyanış ve dirilişe ulaşmayı hem kendi öyküsüne hem de eserlerinin ana düzlemine başarıyla yansıtır. O, bireye ve topluma ait düşselliği yorumlarken yatay ve dikey boyutlu olarak kendi duyumsamaları ve deneyimleri ile derin boyutta geçmişin düşselliğini buluşturur ve toplumsal tinin aktarıcısı kimliğiyle varlık bulur. Bu bildiride Rasim Özdenören'in bireysel koddan toplumsal koda derinleşen eserlerinin odağında estetik arayış ve müdahale olarak nitelediği yazınsal serüvenine dönük değerlendirmeler yapılacaktır. Böylece yazarın maddeler evreninde nesneleşen/ nesneleşme tehdidi ile yüzleşen insanın/ toplumun sorunlarının ve çözüm önerilerinin yer aldığı külliyatın çerçevesi ve iletisi belirginleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Rasim Özdenören, Birey, Toplum, Değişim, Çözülme, Arayış, Yabancılaşma

Bırth of Intellectual Belıever: Works of Rasim Özdenören

Abstract

Rasim Özdenören, who takes personal and social identity formation as main axis, is a literate whose pulse is regulated to human and universe. The author who gets deep from instant to endless, materializes his artistic and ideational existence in Turkish cultural life that he goes on with the principle of 'first of all, I have to convince myself', with 11 story books include 186 stories, 1 novel, 24 essay and 3 translation books. He reflects getting rid of personal weathering, reaching a total wakening and

resurrection successfully both to his own story and principal plane of his work of arts. While commenting imaginariness which belongs to person and society, he brings together his own sensations and experiences with the imaginariness of past in a deeper dimension as horizontal and vertical. By this way, he exists with an identity of social soul transmitter. In this paper, it is going to be made eveluations directed to Rasim Özdenören's literary adventure which he describes as aesthetics search and interference in centre of his works intensify from personal code to social code. Thus, the frame and message of his entire corpus, which involves both the problems of person/ society who becomes an object/ faces with the threat of becoming an object in his matter universe and solution proposals, is going to be made clear.

Keywords: Rasim Özdenören, İndividual, Society, Alteration, Dissociation, Searching, Alienation.

Eski Anadolu Türkçesi'nde Yazılmış Bir Tabirnamede Peygamberlerin Rüyada Görülmesi

Aslıhan Büyükşekerci - Doç.Dr. Sevim Yılmaz Önder

Öz

ÖZET Rüya kavramı insanları eskiden beri gizemiyle cezbetmiştir. İnsan; çok uzak yerlere gitmeyi, ölmüş insanlarla konuşabilmeyi, en derin korkuları veya arzularıyla yüzleşmeyi asırlar önce rüyaları sayesinde elde etmiştir. İnsanoğlu için rüya, geleceği bilmek isteyen zihnin bu yolda başvurduğu belki de en kadim yöntemdir. İlk örneklerinin M.Ö. 5000'li yıllarda Asurlular dönemine kadar gittiği bilinen rüya tabirinin Semavî dinlerde de önemli olduğu görülür. Bu bildiride Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış bir tabirname incelenecektir. Söz konusu tabirnamede gerçek olan ve olmayan rüyalar olarak üzere iki temel rüya türü olduğu ve yorum yapılırken rüyayı görenin cinsiyeti, yaşı, makamı, hayattan beklentileri gibi faktörler göz önüne alınarak tabir edildiği görülmektedir. Tabirnamede en çok dikkati çekenlerden biri de peygamberlerin rüyada görülmesidir.

Anahtar Kelimeler: Rüya, Tabir, Eski Anadolu Türkçesi, Peygamber

Seeing the Prophets in a Dream in a Book Written in Old Ottoman Turkish

Abstract

ABSTRACT Dream has influenced people since the ancient times. For centuries people were able to go distant places, to speak with their lemures, to face with their deepest fears or desires in their dreams. Dream interpretation is the oldest way which is preferred by people for fortune telling. First examples of dream interpretation books were found on Assyrians' time -BC 5000- and they are significant for divine religions as well. In this paper, a dream interpretation book which had been written in old Antolian period will be analyzed. According to this book there are two kinds of dreams: real and unreal dreams. For the dream interpretation some factors such as

dreamer’s gender, age, position or expectations must be considered. One of the interesting dreams that is interpreted in this book is seeing the prophets in a dream.

Keywords: Dream, Dream İnterpretation, Old Ottoman Turkish, Prophet

Eski Osmanlıca Bir Tabirnamede Gezegen Görmek" Yerine "eski Anadolu Türkçesinde Yazılmış Bir Tabirnamede Gök Cisimleri Görmek

Doç.Dr. Sevim Yılmaz Önder - Aslıhan Türüt

Öz

Rüyalar insanlığın en eski döneminden beri, insanlığın en büyük gizemlerinden biri olmuştur. Milattan önceki dönemlere varan bu gizem; insanoğlunda rüyaları tabir etme arzusu uyandırmıştır. Rüyalarında en büyük arzularına kavuşan, ihtirasları, korkuları ya da kayıplarıyla yüzleşen insanoğlu, zamanla rüyaları gayipten haber alma aracı olarak kullanmıştır. İnsanlık tarihi kadar eski olan rüya tabirleri, İslamî kültüre bağlı olarak gerek evliya menkıbelerinde gerekse peygamber kıssalarında yer edinmiştir. Eski Osmanlıca olarak da anılan Eski Anadolu Türkçesi Döneminde birçok tabirname yazılmıştır. Bu bildiride ise söz konusu dönemde yazılmış ve İbn-i Sirin'e atfedilen Cevami fi'r-Rüya isimli eserden çevrildiği söylenen bir tabirname incelenecektir. Burada diğer tabirnamelerde çok görülmeyen rüyada gezegenleri görme konusu işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Tabirname, İbn-i Sirin, Gezegen

Planet in Dream Inferpretaton Books Written in Old Ottoman Turkish

Abstract

Dreams are the one of the greatest misteries from the ancient times of the humanity. This mistery which comes back from the b.c., was builded up the passion to interpret of these dreams in humankind. These dreams are used to predict the future events by the human beings who had faced with their greatest passions, fears or losses and had the biggest desires in their dreams. Dream interpretations are as ancient as the human history, have their own places in either Saint Anecdotes or Prophet Parables related to Islamic Culture. Many dream interpretation books are written in Old Anatolian Turkish, which is known as Old Ottoman Turkish. In this paper, the dream interpretation book will be analyzed which is translated from the book named

Cevami fi'r-Rüya imputed to Ibn-i Sirin. Here, planets in dream will be discussed which is the rare subject in other dream interpretation books.

Keywords: Old Anatolian Turkish, Dream Interpretation Book, Ibn-i Sirin, Planets

Gençlik Edebiyatında Ergenlik ve Kültür

Arş.Gör.Dr. Nurel Cengiz

Öz

Bu çalışmada, Türk edebiyatından İpek Ongun ve Alman edebiyatından Alexa Hennig von Lange'nin eserlerinin karşılaştırmalı kültür analizi yapılarak ergenlik romanlarında gençlerin kültüre bağlı olarak yaşadıkları sorunların incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda İpek Ongun'un Bir Genç Kızın Gizli Defteri, Arkadaşlar Arasında, Kendi Ayakları Üstünde, Adım Adım Hayata, İşte Hayat ve Şimdi Düğün Zamanı ile Alexa Hennig von Lange'nin Ich habe einfach Glück, Erste Liebe", Leute, ich fühle mich leicht, Leute mein Herz glüht, Leute, die Liebe schockt ve Leute, das Leben schockt romanları incelenmiştir. Çalışmamda Geert Hofstede'nin Kültürel Boyutlar Kuramı'nı edebiyata uyarlayarak karakterlerin kolektif ve toplumsal kaynaklı davranışlarının tespiti ve sınıflandırılması yapılmıştır. Hofstede'nin kuramının temelini oluşturan kültürel boyut olan güç aralığı, bireysellik-toplumsalcılık, erillik-dişillik, belirsizlikten kaçınma, uzun ve kısa döneme yönelme ve serbestlik-sınırlanmanın üzerinde durarak eserlerde bu boyutlara yapılan göndermeler değerlendirilmiştir. Çalışmamda, bir taraftan eserlerdeki karakterlerin sosyal çevrede gündelik rutinlerine anlam kazandıran yorumlama rutinleri, davranış kalıpları, ritüelleri ve sembolleri irdelenmiş, diğer taraftan da bireysel yaşamların ardında gizlenen kültür ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Hermeneutik yorumlama ile yazarların söz konusu eserlerinde vermeye çalıştıkları mesajların tespiti yapılmıştır. Max Weber'in Davranış Kuramı ışığında, bireylerin kültüre bağlı ve kolektif davranışları belirlenmeye çalışılmış ve ergenlik dönemini daha iyi anlayabilmek için Toplumsal Gençlik Araştırmaları Yöntemi'nden faydalanılmıştır. Çalışmamızın temelini, Geert Hofstede'nin Kültürel Boyutlar Kuramı oluşturmaktadır. Kültüre bağlı davranışların değerlendirilmesi ve sınıflandırılması ile ergenlik döneminde yaşanan sorunların Türk ve Alman edebiyatındaki yansımaları ortaya konulmaya çalışılmıştır ve yazarların ilgili eserleri aracılığıyla eğitim amacı güdüp gütmedikleri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Edebiyatı, Ergenlik Edebiyatı, Adolösan Edebiyatı, Kültür, Kültürel Boyutlar, Karşılaştırmalı Edebiyat, Kimlik Arayışı

Gönen Yöresinde “beyā” Morfeminin Kullanımı ve Sözdizimindeki Yeri

Dr. İsmail Teoman Güneş

Öz

Balıkesir İli’ne bağlı olan Gönen, Güney Marmara’da yer alan 72.900 nüfuslu bir ilçedir. Trakya’da yer almamasına rağmen, Trakya Ağzı’nın ses bilgisi ve söz dizimi özelliklerini göstermektedir. Nüfusunun büyük bir bölümü Balkanlar’dan göç etmiştir. 93 Harbi diye anılan 1877 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında ilk göçler başlamış, 1912-1913’teki Balkan Savaşları sonrasında göçler devam etmiş ve Lozan Anlaşması sonrası yapılan Nüfus Mübadelesi’yle de bugünkü nüfus yapısının oluşumu büyük ölçüde tamamlanmıştır. Balkanlar’da göç etmek zorunda kalan muhacir nüfus, bölgenin ağız özelliklerini de beraberinde getirmiştir. Balıkesir’in göçle gelmeyen yerleşik nüfusunun ağız özellikleri ekseriyetle Batı Anadolu Yörük Ağzı ve İç Ege Ağzı özelliklerini göstermektedir. Göçlerin üzerinden uzun bir süre geçmesine rağmen bölge ağız özelliklerini korumuştur. Bunda yörenin nüfusunun önemli bir kısmının Gönen’in 90 adet köyünde yaşamasıdır. Nispeten daha kapalı bir toplum hayatına sahip köylerde ağız, değişmeden kalabilmiştir. Bu incelemede 5 farklı kişiyle konuşularak derleme yapılmıştır. Bu derlemelerde yörede sıklıkla kullanılan “beya” morfeminin Türkçe’nin Sözdizimi içindeki yeri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gönen Ağzı, Ağız Çalışması, Söz Dizimi

The Use of “beyā” Morpheme in Gönen Province and the Place of Syntax

Abstract

Gönen, which is bound to Balıkesir Province, is a district with a population of 72,900 in the South Marmara. Despite not being in Thrace, it shows the characteristics of Thrace's voice and syntax. A large part of the population has migrated from the Balkans. The first migrations started after the 1877 Ottoman-Russian War, which was referred to as the "wars". Migrations continued after the Balkan wars in 1912-1913 and the formation of today's population structure was largely completed with

the Population Exchange after the Lausanne Treaty. The immigrant population, which had to migrate in the Balkans, brought along the mouth features of the region. The mouth features of Balikesir's immigrant population are mostly Western Anatolian Yoruk mouth and Inner Aegean mouth. Despite a long period of migration, the region retained its mouth characteristics. A significant part of the population in this region is Gönen's 90 villages. In peasants with a relatively closed society life, the mouth has remained unchanged. This review has been compiled by talking to 5 different people. In these collections, the place of "bea" morphine, which is frequently used in the region, in Turkish Syntax.

Keywords: Accent of Gönen, Study of Accent, Syntax

Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığında Coğrafya Terimleri

Dr. Öğretim Üyesi Türker Barış Bulduk

Öz

Türkiye Türkçesinin en önemli zenginliklerinden biri olan ağızlar, bünyelerinde barındırdıkları farklı birçok ses ve şekil özellikleriyle Türkçe kelimelerin değişim ve gelişim çizgisini ortaya koymada belirleyici bir rol oynamaktadır. Yazı dilinde olmayan birçok ses, şekil ve kelimeye ağızlarda rastlamak mümkündür. Gümüşhane ili ve yöresi de köklü geçmişi ve bölgede yaşayan halkın yapısı itibariyle zengin ağız bölgelerimizden biridir. Bu çalışmanın amacı, zengin ağız bölgelerimizden birisi olan Gümüşhane ili ve yöresindeki coğrafya terimlerini tespit etmek ve bu terimlerin Türkiye Türkçesindeki ve tarihî lehçelerdeki kullanım özelliklerini belirlemektir. Coğrafya alanındaki bilimsel terimler tespit edilirken Prof. Dr. Reşat İzbırak'ın Coğrafya Terimleri Sözlüğü ile Doç. Ferruh Sanır'ın Coğrafya Terimleri Sözlüğündeki terimler üzerinden hareket edilmiştir. Çalışmamızda, Gümüşhane yöresi söz varlığı ile ilgili en kapsamlı çalışmayı hazırlayan Doç. Dr. Serdar Bulut'un "Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları Söz Varlığı" eserindeki coğrafya terimleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ağız, Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları, Söz Varlığı, Coğrafya Terimleri.

II. Dünya Savaşı Yıllarında Adana Basınında Edebî Faaliyetler

Doç.Dr. Sema Çetin Baycanlar

Öz

Asıl işlevi haber verme, duyurma olan gazeteler bu işlevlerinin yanı sıra; toplumsal, kültürel olayların yakından izlenildiği bir araç olarak da oldukça önemli malzemeler içermektedir. Olağanüstü dönemlerde gündelik hayatı yönlendirici bir işleve sahip gazeteler, yerel ve ulusal çapta ses getirmişlerdir. II. Dünya Savaşı yıllarında Adana'da çıkan süreli yayınlardan; Türk Sözü, Yeni Adana ve Bugün gazeteleri içerdikleri malzeme ve tarihi bir döneme tanıklık etmeleriyle basın tarihi açısından olduğu kadar Türk edebiyatı için de önemlidirler. Adı geçen süreli yayınlarda Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Abidin Dino, Arif Nihat Asya, Attila İlhan, İlhan Tarus, Cavit Yamaç, Reşat Enis Aygen gibi Türk sanatının ve edebiyatının tanınmış isimleri, eserleriyle yer almaktadır. Savaş gibi toplumsal hayatın merkezine yerleşmiş bir gündemin içinde edebiyat ve sanat faaliyetleri devam etmekte, başka bir anlamda hayat bütün olumsuzluklara rağmen sürmektedir. Savaş yıllarında istekli ya da zorunlu olarak Adana'ya yolu düşmüş sanatçılar ile Ankara, İstanbul gibi merkezlerde yaşamalarına rağmen bir şekilde taşrayla, Adana'yla temaslarını sürdüren sanatçılar anılan süreli yayınlar aracılığıyla okuyucularıyla buluşmuşlardır. Bu sanatçılarımıza ait pek çoğu henüz kitaplaşmamış edebi ürünler incelendiğinde anılan süreli yayınların "yerel" olmalarına rağmen ulusal çapta bir değere sahip olmalarında bu sanatçıların katkıları da göz ardı edilemez. Bu açıdan değerlendirildiğinde Türk Sözü, Yeni Adana ve Bugün gazetelerinin pek çok açıdan bilimsel çalışmalara konu olacak içeriklerinden biri de sanat ve edebiyat başlığıdır. Bu bildiride de II. Dünya Savaşı yıllarında Adana'daki edebi hareketlilik bu süreli yayınlar aracılığıyla izlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Süreli Yayın, II. Dünya Savaşı, Türk Edebiyatı

İki Cönkte Farsça Sözcüklerin İmlası ve Ses Düzeni Üzerine

Dr. Öğretim Üyesi Yasemin Çelik

Öz

Osmanlı Türkçesi dönemi metinlerinin söz varlığına bakıldığında alıntı sözcükler içerisinde Arapça ve Farsça sözcüklerin yoğunluk kazandığı, diğer dillerden alınan sözcüklerin ise daha sınırlı olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu sözcüklerin kullanım sıklıklarının yanında imla özellikleri de oldukça dikkat çekicidir. Şöyle ki, Osmanlı Türkçesi metinlerinde Arapça ve Farsça sözcükler, genellikle özgün imla ile yazılırken, diğer başka bazı dillerden geçen sözcüklerde ise özgün imlanın dışına çıkıldığı gözlemlenmiştir. Ancak Arapça ve Farsça sözcüklerde her ne kadar özgün / "standart" imla kendini hissettirse de, kimi zaman "standart" imlanın dışında kalan yazımların olduğu da görülmüştür. Bu çalışmada da, Osmanlı Türkçesindeki Farsça sözcüklerin özgün biçiminden veya genel yazım eğilimlerinden farklı imla özellikleri üzerinde durulmuştur. Çalışmanın malzemesini 1818 ve 1830 tarihli iki cönk metni oluşturmaktadır. Çalışmada, Farsça sözcükler yazım özellikleri bakımından değerlendirilmiş; ancak elde dönemin seslerini gösteren herhangi bir ses kaydı bulunmadığı için imla ve ses özelliği üzerine yapılan değerlendirmeler, cönk yazıcılarının imla tercihlerine göre oluşturulmuştur. Bu çalışmanın Osmanlı Türkçesindeki Farsça sözcükler üzerinden 19. yüzyılın imla-telaffuz ilişkisi üzerine bir katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Türkçesi, İmla, Telaffuz, Ses Bilgisi, Cönk.

İngilizcede Film İsimlendirme Yöntemleri ve Türkçeye Çeviri Stratejileri

Arş.Gör. Ahsen Ay

Öz

Hem sanat eseri olması hem de ticari değer taşımasıyla en önemli kitle iletişim araçlarından biri olan filmler, farklı kültürlerin etkileşiminde her geçen gün daha önemli bir rol üstlenmektedir. Dolayısıyla kültürler arasındaki etkileşim arttıkça, film çevirilerine verilen önem de artmaktadır. Filmlerin izlenmesinde payı büyük olan film isimleri de doğası gereği filmlerin ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak daha önce yapılan çalışmalar göz önüne alındığında, Çeviribilimde film çevirisi alanında alt yazı çevirisi ve dublaj üzerine çeşitli çalışmalar yapılmış olsa da, film isimlerinin çevirisi üzerine, özellikle de İngilizce film isimlerinin Türkçeye çevirisi üzerine, çok fazla çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada öncelikle İngilizcede film isimlendirilmesinde kullanılan yöntemler ele alınacak ve ardından da Türkçeye aktarılırken korunup korunmadığı incelenecektir. Şayet isimlendirmede bir değişiklik varsa hangi çeviri stratejisinin tercih edildiği ve bunun altında olası yatan nedenler araştırılacaktır. Çalışmada 2017 ve 2018 yıllarında vizyona giren Amerikan yapımı sinema filmlerin isimleri ve bu filmlerden ülkemizde de vizyona girenlerin isim çevirileri ele alınacak olsa da anlatımı güçlü kılmak için daha eski tarihli filmlerden de örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Film İsimlerinin Çevirisi, Çeviri Strateji, Film İsimlendirme Yöntemleri

İnsan Doğa İlişkisi İçerisinde Atlar: Abbas Sayar'ın Yılkı Atı ve Anna Sewell'ın Siyah İncisi (Black Beauty)

Doç.Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır

Öz

Birbirini tamamlayan iki unsur olan doğa ve insan birbirleri ile bir uyum içerisinde geçinmek zorundadırlar. Bunun gerçekleşmediği takdirde hem doğa hem de insan büyük sorunlarla baş etmek durumunda kalacaktır, tıpkı günümüzde olduğu gibi. Edebiyat da bu noktada insanların bir şeylerin farkına varmalarını ve birtakım önlemler almalarının gerekliliğini göstermeyi amaç edinmiştir. Edebiyatımızda Abbas Sayar Yılkı Atı isimli kitabında insanın kendinden daha önemsiz gördüğü diğer canlılara nasıl davrandığını anlatmaktadır. Kitapta, söz konusu atın sahibi tarafından kendi emellerine alet edilmesinden ve bu doğrultuda ona karşı acımasız bir şekilde davranılmasından bahsedilir. Benzer şekilde Anna Sewell de Siyah İnci isimli kitabında aynı konulara değinir. Her iki kitap da insan ve hayvan ilişkisi izleği ekseninde temelde insan doğa ilişkisini işlemektedir. Birbirinden farklı zaman ve mekanlarda yazılmış olsalar da bu iki eser insanın kibrinden dolayı kendisini insan olmayan canlılardan üstün görmesini ele alır. Zaman ve mekân değişse de insanın bu konudaki tutumu herhangi bir değişiklik göstermemektedir. Bu makale, Yılkı Atı ve Siyah İnci isimli eserlerde hayvanlara yapılan kötü muamele üzerinden ekoeleştirel bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yılkı Atı, Siyah İnci, İnsan, Doğa, Ekoeleştiri

Italo Calvino and the Autobiographical Memory: From Into the War to the Road to San Giovanni

Dr. Öğretim Üyesi Cristiano Bedin

Öz

In this contribution, I intend to analyze Italo Calvino's autobiographical writing in relation to two collections of stories: Into the War (1954) and The Road to San Giovanni (1990). These works, published long distance between each other, are two important testimonies of the experience of the Fascism and the war that the young Calvino experienced. They are linked by many elements, as well as the theme of the inner growth, of the discovery, of the family affection and of the love for the territory where Calvino spent his childhood and adolescence. While in the stories of Into the War Calvino focuses on the narration of the trauma of the growth and of the passage from the adolescence to adulthood, in the important story The Road to San Giovanni he remembers the complex relationship with his father and presents the affection for the territory where he lived. Moreover, the other stories of The Road to San Giovanni evoke the interest of the writer for the cinema and his participation in the fight against Fascism. In my speech, I plan to start from a brief presentation of the theory of autobiography and then to analyzing these stories of Calvino to present the evolution and the particularities of his autobiographic writing.

Anahtar Kelimeler: Italo Calvino, Autobiography, Memory, Into the War, the Road to San Giovanni

Joyce's Modernist Bildungsroman: A Portrait of the Artist As a Young Man

Dr. Öğretim Üyesi Şule Okuroğlu Özün

Öz

Bildungsroman (Oluşum Romanı) Almanya'nın Avrupa roman geleneğine tanıttığı önemli bir edebi türdür. Bildungsroman, yeni bir psikolojik ve entelektüel ciddiyetle, kişiselleştirilmiş bir kahramanın 'bildung', ahlaki, psikolojik ve entelektüel olgunlaşma süreciyle ilgilenen bir roman türüdür. Bildungsroman, kendi arzuları ve sosyal beklentiler arasında uzlaşma sağlamak için mücadele eden son derece kişiselleştirilmiş bir başkahramanı tasvir eder. Bildungsroman, dış dünya ile etkileşime geçerek gelişim ve değişime uğrayan insan potansiyelinin karmaşık doğasının betimler. Sanatçının oluşum ve gelişiminin anlatımı Bildungsromanın bir alt türü olan Küntslerroman (sanatçı romanı) olarak bilinen edebi türü oluşturmuştur. Bu özel yazın türü, sanatçının sanatsal yeteneğini sergilediği andan itibaren bütün gelişimini izler. James Joyce'un otobiyografik romanı Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi (1916), başkahraman Stephan Dedalus'un çocukluk yıllarından anavatanından ayrılmak üzere olan genç bir üniversite öğrencisi olana kadarki eğitsel, duygusal ve estetik gelişimini takip ettiği için Künstlerroman'ın sembolik bir örneğidir. Bu makale, Stephen'ın sanatsal ilerlemesinin değişen doğasını ve örüntüsünü, ayrıca romanın sanatçı-kahramanı ile birlikte nasıl geliştiğini sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oluşum Romanı, Sanatçı Romanı (The Künstlerroman), James Joyce,sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi

Joyce'un Modernist Oluşum Romanı: Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi

Abstract

The Bildungsroman is a literary genre which is Germany's estimable contribution to

the European novel tradition. The Bildungsroman is a novel form which is concerned with the 'bildung', moral, psychological and intellectual maturing process of an individualized hero with a new psychological and intellectual seriousness. The Bildungsroman depicts a highly individualized protagonist who struggles to negotiate between his desires and social expectations. The Bildungsroman portrays the complex nature of human potential, which in interaction with the outside world, yields the profound process of human growth and transformation. The narration of the formation and development of the artist has found its literary medium in the sub-genre of the bildungsroman known as the Künstlerroman. This specific genre traces the embryonic growth of the artist from the moment when he exhibits artistic talent. The autobiographical novel A Portrait of the Artist as a Young Man (1916) by James Joyce is an emblematic example of the Künstlerroman since the novel tracks the protagonist Stephen Dedalus' educational, emotional and aesthetic growth from his childhood years until he is a young university student who is about to leave his home country. This paper aims to present the discontinuous nature and changing pattern of Stephen's artistic progress and how the novel grows along with its artist-hero.

Keywords: The Bildungsroman, the Künstlerroman, James Joyce, a Portrait of the Artist As a Young Man

Jurnalcilikle İtham Edilen Ali Kemal'in Jurnalin Hazin Akıbetini Anlattığı Romanı: Yıldız Hatırat-i Elimesi

Doç.Dr. Nuran Özlük

Öz

Gazeteciliği ile ön plana çıkan, özellikle Millî Mücadele Dönemi'nde muhalif tutum sergilediği yazıları ile bilinen Ali Kemal, hemen her devirde gündeme gelmiş, linç edilerek öldürülmüş ve kimilerince "vatan haini", kimilerince "şehit" ilan edilmiştir. Gazeteciliğinin yanında edebî eserler de kaleme alan Ali Kemal'in romanlarından biri, muharririn Fransa'da firari iken yazdığı, İstanbul'da 1326 yılında yayımlanan, 11 Temmuz 1324 Kitaplarından biri olan ve ön kapağında "Kari! Ben mesudum; zira, sansürün dest-i sefilanesi bana temas etmemiştir." cümleleri yazılı bulunan Yıldız Hatırat-ı Elimesi'dir. Eser, hem muharririn Fransa'ya kaçmasındaki amillerden biri olan jurnalcilikle suçlanan Ali Kemal'in, jurnalin sebep olduğu bir dramı romanının konusu yapması bakımından dikkate şayandır hem de yazarın külliyatının tamamlanması açısından mühimdir.

Anahtar Kelimeler: Ali Kemal, l. Abdülhamit, l. Meşrutiyet, Roman, Jurnal.

Kamus-i Türki'deki Galat Sözcüklerin Biçimbirimsel ve Anlamsal Olarak İncelenmesi

Fince Özer

Öz

Bu çalışmada, Türk sözlükçülük geleneğimizde önemli bir yere sahip olan Şemseddin Sami'nin Kamus-ı Türkî adlı eserinde yer alan Galat ya da galatât sözcükleri biçimbirimsel ve anlamsal olarak incelenecektir. Sözlüklerde "yanlış, yanılma, yanlışlık, yanılgı, hata, sehiv: Galat etmek; galat söylemek, yazmak" gibi anlamlara gelen galat kelimesi Arapça cemi galatât şeklindedir. Modern anlamda yani dilbilim terimi olarak düşünüldüğü zaman "bir dile başka dillerden biçim ve anlam değişikliğine uğrayarak giren kelime veya kelime grupları" şeklinde tanımlanabilir. Linguistik (dilbilimi) ve filoloji metotları çerçevesinde hazırlanmış olan Kamus-ı Türkî, Osmanlı Türkçesinin etimoloji sözlüğü niteliğinde olmasının yanı sıra Farsça ve Arapçadan dillimize geçmiş olan sözcüklerin varlığı da azımsanamayacak şekildedir. Bu sözcüklerin bazıları dil yanlışları (galat) şeklinde Türkçeye mal olduğunu görmekteyiz. Örneğin "anne, sütlaç, rakı, cehîz, acuze, abraş, hambar, afacan, aktar, alev, ayıklamak, batur, bekâr " gibi bu sözcükler galat şekilde geçen sözcüklerden bazılarıdır. Yanlış olduğu halde bir kısmı herkesçe benimsenen galatlara da "galat-ı meşhûr" , kullanıma hiçbir şekilde uygun görülmeyen kelimelere de "galat-ı fâhiş" şeklinde tanımlayabiliriz. Kamus-ı Türkî'de yapılacak olan bu çalışmada galatların madde başı ve madde içi galatlar olmak üzere tespitine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamus-i Türki, Galat, Galatat, Dil Yanlışları

Abstract

In this study, galat or galatât words in Şemseddin Sami's Kamus-ı Türki, which has an important place in the Turkish dictionary tradition, will be examined as morphological and semantic. In dictionary dictionaries, error, misunderstanding,

misconception, error, sehiv: galat, galat to say, to write the meaning of the word galat Arabic plural galatât. In the modern sense, when it is considered as the term linguistics, It is also known as words or phrases that pass by a form and meaning change from other languages to a language. Prepared within the framework of the methods of linguistics and philology Kamus-ı Türkî, Ottoman Turkish as a dictionary of etymology, as well as the existence of words that have passed from our Persian and Arabic languages are not to be underestimated. Some of these words in the form of language errors in the Turkish language is seen. For example, these words, like. "anne, sütlaç, rakı, cehîz, acuze, abraş, hambar, afacan, aktar, alev, ayıklamak, batur, bekâr" are some of the wrong words. Galat-ı meşhur, even though the wrong part of the wrong mistakes adopted by everyone, use the words that are not seen in any way can be defined as a galat-ı fâhiş. Our study will be directed to the determination of lexical entry and substance-related? errors.

Keywords: Kamus-i Turî, Mumpsimus, Wrong Language Usage.

Küçük Adam'ın Zamansal Yolculuğu: Orhan Kemal'in Romanlarında Zaman

Prof.Dr. Ülkü Eliuz

Öz

Eş zamanlı ya da art zamanlı olarak üretilen ve çok katmanlı bir düzlem olan edebi metin ve metnin anlamı, zamanın süreç olmaktan çıkarak bireyi etkileyen ve şekillendiren kavram oluşu ile paraleldir. Gerçeklik algısı ile paralel olarak değişen zaman algısı, niceliksel ya da niteliksel görüngüleri ile edebi eserin kurucu yapı unsurlarındandır. Anlatının entrik kurgusuna çizgisel ya da döngüsel durumu ile akış kazandıran zaman, soyut ayrımları aşarak gerçeğin mekanda/ yolda bıraktığı ize dönüşür. Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatı içinde, önceden vaaz edilmiş kuralların değil bir yaşam tarzının metinleşmesi olan Orhan Kemal romanı, küçük adam'ın kendini gerçekleştirme serüveninin yansımasıdır. İnsanın varlığıyla yokluğu arasındaki derin anlamlar, onun eserlerinin özünü oluşturur. Yazarın roman türündeki 24 eserinde yapı unsurlarından zaman, kavram boyutuna taşınarak anlatı kişilerinin, mekanın, bakış açısı ve anlatıcının ve izleksel anlamın sınırlarını genişletir. Değerlerin olması gerek sesine duyarlı olan sanatkar, geçmiş ve şimdi arasındaki çatışmaları mekan ve zaman boyutunda sorgularken; kukla, kimliksiz, tekdüze, şey'leştirilmiş kişilerle yığınlaştırılan toplumun geleceğinin endişesini duyar. Bu çalışmada, Orhan Kemal'in romanlarındaki zamansal göstergeler üzerinden bireyin niceliksel/ tarihsel özne ya da niteliksel/ imge varlık oluş serüvenine dönük bir tahlil yapılarak bu yapı unsurunun metinlerdeki etki alanı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Orhan Kemal, Roman, Zaman, Nicelik, Nitelik, Birey, Toplum.

Tıme in Orhan Kemal's Novels

Abstract

Literary work and meaning of it, which is being produced as synchronic and

diachronic and is a multilayered platform, is parallel to time's going beyond a process and being a concept that influences and shapes individual. Time perception which changes parallel to truth perception is one of structure elements of literary work with quantitative and qualitative phenomenon. Time, which gains flow to fiction of narration with it's linear or circular situation, turns to a mark that truth leaves in space/ path by going beyond abstract differentiation. In Republic period Turkish literature, Orhan Kemal novel as texts of a life style but not rules of being sermonised before is reflection of little man's self-realisation adventure. Deeper meanings between human existence and non-existence, form the essence of his works. Time, which is one of the structure elements of his 24 novels, extends the limits of narrative persons, space, point of view, narrator and theme meaning through being moved to concept dimension. The artist who is sensitive to sound of values, while questioning conflicts between past and present in terms of space and time, is concerned about future of society that is being banked up with puppet, without an id, monotone and reified people. In this study, impact area of this structure element in texts is going to be evaluated through an examine facing to human's adventure of being quantitative/ historical subject or qualitative/ imagery creature over temporal signs in Orhan Kemal's novels.

Keywords: Orhan Kemal, Novel, Time, Quantity, Quality, Human, Society.

Mihail Şolohov'un "insanın Kaderi" Adlı Eserinin Yapısal Özellikleri

Dr. Kübra Çağlıyan Şakar

Öz

1905 yılında Rusya'nın Don Bölgesine bağlı Veşenkaya'da dünyaya gelen Mihail Aleksandroviç Şolohov, genç yaşta devrime katılır. Ülkesinde 1917 yılında Ekim Devrimi'nin ortaya çıkması ile başlayan iç savaşa birebir tanık olan Şolohov, eserlerine de edinmiş olduğu izlenimleri ustalıkla yansıtmaktadır. İlk çalışması olan "Don Hikayeleri", kendisine Stalin Ödülü'nü ve Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandıran "Durgun Don", "İnsanın Kaderi", "Vatan İçin Dövüştüler" (bu eser yazar tarafından tamamlanamamıştır) gibi eserlerinde savaşı tüm çıplaklığıyla gözler önüne sererek savaşın acımasız yüzünü okuyucuya göstermektedir. Şolohov'un 1957 yılında yazmış olduğu, esir düşen bir askerin hayatının anlatıldığı "İnsanın Kaderi" adlı öykü, savaş sırasında milyonlarca insanın yaşadığı acıları, dramı büyük bir yalınlıkla gözler önüne sermektedir. Eserde anlatılan aslında sadece bir askerin kaderi değil, savaşa maruz kalan tüm insanlığın kaderidir. Bu çalışmada eserin yapısal özellikleri, metne bağlı inceleme metodu kullanılarak incelenmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mihail Şolohov, "insanın Kaderi", Sovyet Edebiyatı, Savaş.

Morality and Religion Mis-Substituted in Interaction

Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Aslan

Öz

Morality in its most basic form covers, but is not limited to, the concepts of what is good-bad, right-wrong in the evaluation of the behaviours, beliefs, lives, etcetera of human beings. This study aims to examine the concept of morality and religion in actual talk among elderly peers at an Old People's Home. The data set consists of actual tea time chat recordings of elderly peers. The data is analysed at a micro-level adopting Conversation Analysis lenses. The results of the analysis indicate that morality and religion are two important concepts in talk, closely interwoven and frequently mis-substituted. Although the two terms may cover some concurrent elements, the participants in this research use the two concepts interchangeably; probably because of the value religion has in the community, and of the cultural heritage that teaches moral elements as part of religion rather than teaching those as part of a shared value system among all humanity. Religious beliefs and moral values of the participants (present or non-present at talk) are among the most commonly talked about topics in this data set. The extracts around belief and morality show that people do not often orient to the conceptual differences between the two, but instead, evaluate people on their religion even when the incident they are talking about has nothing to do with the religion, or vice versa. These two concepts and their function in the social life is discussed in depth in this study.

Anahtar Kelimeler: Morality, Religion, Conversation Analysis, Old People's Home, Social Interaction

Morality and Religion Mis-Substituted in Interaction

Abstract

Morality in its most basic form covers, but is not limited to, the concepts of what is good-bad, right-wrong in the evaluation of the behaviours, beliefs, lives, etcetera of

human beings. This study aims to examine the concept of morality and religion in actual talk among elderly peers at an Old People's Home. The data set consists of actual tea time chat recordings of elderly peers. The data is analysed at a micro-level adopting Conversation Analysis lenses. The results of the analysis indicate that morality and religion are two important concepts in talk, closely interwoven and frequently mis-substituted. Although the two terms may cover some concurrent elements, the participants in this research use the two concepts interchangeably; probably because of the value religion has in the community, and of the cultural heritage that teaches moral elements as part of religion rather than teaching those as part of a shared value system among all humanity. Religious beliefs and moral values of the participants (present or non-present at talk) are among the most commonly talked about topics in this data set. The extracts around belief and morality show that people do not often orient to the conceptual differences between the two, but instead, evaluate people on their religion even when the incident they are talking about has nothing to do with the religion, or vice versa. These two concepts and their function in the social life is discussed in depth in this study.

Keywords: Morality, Religion, Conversation Analysis, Old People's Home, Social Interaction

Müfide Ferit'in Aydemir Romanının Kaynakları

Doç.Dr. Mehmet Yılmaz

Öz

Müfide Ferit'in edebiyat dünyasında "Aydemir müellifi" olarak tanınmasını sağlayan bu eseri 1918'de yayımlanır. Yayımlandığı dönemde üzerinde çok konuşulmuş ve popülerlik kazanmış olan bu roman birçok yazar tarafından gündeme getirilmiş ve o yılların siyasi ortamı içinde tartışılmıştır. Bu durumda etkili olan sebep hiç kuşkusuz Aydemir'in, dağılma sürecinin nihayetine ermiş olan Osmanlı Devleti'nin yıkıldıktan sonraki kurtuluş arayışına bir öneri olarak Turan idealini sunmasıdır. Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan Türk milletine teselli olsun diye yazılan eser, toplumun Aydemirlere en fazla ihtiyaç duyduğu, insanların en ufak bir ümit kırıntısına muhtaç oldukları bir dönemde yankılanan seda olmuştur. Müfide Ferit bu romanında eniştesi Yusuf Akçura'nın hayatını ve ideallerini hikayesine dahil eder. Eserin ayrıntıları incelendiğinde Yusuf Akçura'nın Üç Tarz-ı Siyaset isimli eserinin romandaki fikirleri yönlendirdiği görülür. Ayrıca Ziya Gökalp'in Türkçülük üzerine kaleme aldığı eserlerinden de esinlenmiştir. Bu çalışmada Aydemir romanının fikirsel altyapısı ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aydemir, Türkçülük, Turan, Üç Tarz-i Siyaset, Yusuf Akçura

Orhan Kemal'in İlk Öyküsü

Murat Baycanlar

Öz

Orhan Kemal, öykü, roman, tiyatro gibi türlerde eserler vermiş ve özellikle öykü ve romanlarıyla edebiyatımızda önemli bir yer tutmuştur. Orhan Kemal'in gerek yaşamöyküsü gerek yazarlık hayatı hem kendi yazılarından hem de onun hakkında hazırlanan kaynaklardan takip edilebilmektedir. Orhan Kemal'in edebiyatla ilişkisinde başlangıçta şiirin önemli olduğunu fakat Nâzım Hikmet'in yönlendirmesiyle öykü ve romana yöneldiği bilinmektedir. Sanatçının yayımlanan ilk eserlerinin çeşitli dergilerde yayımlanan şiirler olduğu ve Yedigün dergisinde 25 Nisan 1939'da yayımlanan "Duvarlar" adlı şiirin, sanatçının ilk şiiri olduğu bilinmektedir. Bu şiir Reşat Kemal imzasıyla yayımlanmıştır. Orhan Kemal'in öykü türünde ilk öyküsü olarak çeşitli kaynaklarda farklı bilgiler yer almaktadır. Orhan Kemal'in oğlu Işık Öğütçü tarafından yayıma hazırlanan ve 2016 yılında yayımlanmış olan Orhan Kemal Unutulmuş Öyküler adlı kitapta Orhan Kemal'in çeşitli süreli yayınlarda yayımlanmış olan ve bir kısmı kitaplarına girmemiş olan öyküleri bir araya getirilmiştir. Işık Öğütçü bu kitaba yazdığı önsözde babasının ilk öyküsü hakkında "Bu öykülerin içinde en önemlisi ilk kez gün ışığına çıkan Reşit Kemal imzasıyla Yeni Edebiyat dergisine yazdığı "Bir Genç Münevver" isimli öyküsüdür ki, yayın tarihi 15 Mayıs 1941'dir. Şimdiye kadar onun ilk öyküsünün çeşitli kaynaklara göre "Asma Çubuğu", "Balık", "Kardeşim Niyazi", "Güllü" ve "Babam" isimli öyküler olduğu yazılsa da, bu kitapta yer alan 1941 tarihli öykü ilk olma özelliğini taşımakta aksi ispat edilene kadar da böyle kabul edilmesi gerekmektedir." şeklinde bilgi vermektedir. Orhan Kemal'in edebiyatla ilişkisinin başladığı yıllarda, memleketi olan Adana süreli yayımlar yönünden canlı bir kentti. Bu nedenle sanatçının ilk kalem denemelerinin Adana'da süreli yayımlarda yayımlanmış olabileceği düşüncesiyle yaptığım bir taramada Türk Sözü gazetesinde 1934 yılında basılmış olan "Zeynep" adlı öykünün sanatçının ilk öyküsü olabileceğini saptadım. Öykü, Orhan Kemal'in yayımlanan ilk şiirinde de kullanmış olduğu "Reşat Kemal" imzasını taşımaktadır. Bu bildiride, yukarıda bahsedilen öykünün Orhan Kemal'in ilk öyküsü olup olamayacağı çeşitli yönlerden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Orhan Kemal, Öykü, Türk Edebiyatı

Otizm ve Ebeveyn-Çocuk İlişkilerinin Haksız Temsili

Öğr.Gör. Alper Tulgar

Öz

Sosyal bilimlerde engelli çalışmaları, ilk başlarda yalnızca fiziksel engele odaklandığından beri otizm eleştirmenler tarafından derinlemesine çalışılmamıştır; fakat özellikle filmlerde, dizilerde ve edebi eserlerde otizme ve otistik karakterlere olan artan ilgi otizm ve temsili konusunda gelecek çalışmaların önünü açmıştır. Bununla birlikte bu artan ilgi zamanla silinmesi gereken bazı yanlış betimlemelere yol açtı. Bu çalışma ebeveyn ve çocuk ilişkilerinin seçilen çeşitli filmler, popüler televizyon dizileri ve romanlarda nasıl aktarıldığını araştırır. Otizm ile ilgili devamlı kurulan ön yargılardan biri aileleri, evlilikleri ve sağlıklı ebeveyn-çocuk ilişkilerini yok ettiğidir. Bu haksız ve kırıcı varsayımın ortadan kaldırılması gerekir ve otizm bir engel olarak değil, nörotipik dünyada bir çeşitlilik ve zenginlik olarak düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Edebiyat, Engelli Çalışmaları, Temsil

Autism and Unjust Representation of Parent-Child Relationships

Abstract

Since disability studies in humanities at first focused on solely physical impairments, autism has not been studied in depth by scholars; however, recent increasing interest in autism and autistic characters especially in movies, TV series, and literary works have paved the way for future studies in autism and representation. The growing interest, however, created some wrong depictions that need to be erased in time. This study investigates how parent-child relationships are narrated in various selected movies, popular TV series, and novels. One of the most enduring clichés about autism is that it ruins families, marriages, and healthy parent-child relationships. This unjust and hurtful presumption needs to be removed and autism should be regarded not as an obstacle but a diversity and richness in a neurotypical world.

Keywords: Autism, Literature, Disability Studies, Representation

Popüler Aşk Romanları: Beyaz Dizi Çevirileri

Dr. Öğretim Üyesi Elif Ersözlü

Öz

1970'ler ve 1980'lerin başlarında aşk romanlarının Amerikan yayıncılık endüstrisinde kendisine hızla yer edinmesinde, Harlequin yayınevi tarafından basılan popüler aşk romanlarının önemli bir yeri vardır. Yazınsal türler içerisinde saygın görülmeyen bir alt-tür olarak kabul edilen popüler aşk romanları, Türk yazın sistemine 80'li yıllarda Harlequin tarafından basılan Beyaz Dizi ile girmiş ve bu romanların çevirisi, özgün yazındaki boşluğu kapatarak çoğul dizgede merkeze yakın bir konum kazanmıştır. Zaman içerisinde, Türk yazın geleneği kendi popüler aşk romanlarını üretmeye başlamıştır. Bu çalışmada, Anglo-Sakson yazarlar tarafından yazılan ve yine Anglo-Sakson kadın okuyucuları hedefleyen Beyaz Dizi kitapları ile bu kitaplardan etkilenen Türk yazar(lar) tarafından Türk kadın okuyucular hedeflenerek yazılan popüler Türk aşk romanları karşılaştırılak çevirilerin özgün edebiyatı nasıl etkilediği ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Harlequin, Beyaz Dizi, Popüler Aşk Romanları, Çeviri, Çoğul Dizge

Rus Dilinde Kadınlık İfade Eden İsimlerin Türk Dili İle Mukayeseli Bir Değerlendirilmesi (Son Ekli Örneklerde)

Dr. Reşat Şakar

Öz

Fransız İhtilali'nin etkisiyle tüm dünyayı saran feminizmin bir sonucu olarak 20. Yüzyılın sonuna doğru Rusya'da da etkisini göstermeye başlayan başta kadın meslek isimleri olmak üzere, kadınlığı ifade eden sosyal, dini aidiyet isimleri ortaya çıkmıştır. Rus dili kelime yapım açısından oldukça zengin bir dildir. Cinsiyet kategorisinin olduğu ve bu yüzden morfolojik yapısı gereği eril cins üzerine kurulan Rus dilinde, kadınlığı ifade eden kelimeler sıklıkla eril cinsten modifiye olarak türetilmektedir. Hem eril hem de dişi cinsi ifade eden ve eril cins isimden türemiş ortak isimler yapmak için, sadece kadınlığı ifade eden kelimeler türetmek için, ayrıca sınırlı sayıda da olsa dişi cins isimlerden her iki cinsi karşılayan kelimeler türetmek için yine bazı son ekler kullanılmaktadır. Bu çalışmada Rus dilinde kadınlığı ifade eden, kelime türetmeye yardımcı olan isim yapım son ekleri üzerinde durulmaktadır. Kadınlığı ifade eden isim yapmaya yardımcı olan son eklerin, dilin hangi kısmından (fiilden, sıfattan veya isimden) isim yapım eki olduğu belirlenerek, bu son ekler üretken olup olmamalarına göre sınıflandırılmaktadır. Ayrıca eril cins isimden türetilen ve her iki cinsi de karşılayan durumlar sözdizimsel açıdan örnekler yardımıyla pekiştirilmektedir. Öte yandan farklı dil ailelerinden olan ve cinsiyet kategorisinin olmadığı Türk dilinde kadınlığı ifade eden kelimeler saptanarak, son ek yardımıyla oluşturulan alıntı kelimeler üzerinden Rus dili ile bir mukayese yapılmaya çalışılmaktadır. Sonuç bölümünde kadınlığı ifade eden son eklerin dilin kısımlarına göre belirlenen oranı verilip, 21. Yüzyıl başında ortaya çıkan ve kadınlığı ifade etmeye yardımcı olan son ekler tespit edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rus Dili, Türk Dili, Kadınlık, Kelime Yapım, Son Ek.

Rusça Öğreniminde Türk Öğrencilerin Karşılaştıkları Temel Dil Sorunlarının Analizi

Dr. Öğretim Üyesi Özge Barut

Öz

RUSÇA ÖĞRENİMİNDE TÜRK ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEMEL DİL SORUNLARININ ANALİZİ ÖZET Her millet kendi dil yapısının özelliklerine göre düşünür ve kendini o dil yapısında ifade etmeye çalışır. Başka bir dil öğrenme sürecinde ana dilin öğrenilen dil üzerindeki etkisi sebebiyle öğrenilen yabancı dilde bazı zorluklar yaşanması kaçınılmazdır. Bu zorlukların başında öğrenilen dilde düşünme ve konuşma gelmektedir. Her dilde olduğu gibi benzerlikler ve farklılıklardan kaynaklanan kolaylıklar ve sınırlılıklar vardır. GİRİŞ İnsanlar ana dilde konuşurken o dil yapısı ve anlatım olanakları çerçevesinde düşünür ve kendini ifade eder. Demircan'ın da belirttiği gibi 'Her dil onu konuşanlara ayrı bir algılama yorumlama biçimi ve ayrı bir dünya görüşü sunar' (Demircan1990:23). İkinci bir dil öğrenmede iki dildeki benzerlikler ve farklılıklar o dili öğrenmede bazı aksaklıklara sebep olmaktadır. Bu hataların en aza indirgenmesi öğrenilen dilin yapısını öğrenirken, diğer taraftan da sürekli dinleyerek ikinci dil kazanımını geliştirmelidir. Hakuta ve Ervin'in de çalışmalarında ifade ettiği gibi 'Çocuklar anadildeki yapıyı anlamak için nasıl bir sessiz dönem geçirip ondan sonra konuşmaya başlıyorsa, ikinci dilde de benzer davranışlar dinlediği sürede çocuk ikinci dil edincini geliştirmektedir.'(Hakuta 1974, Ervin-Tripp 1974).Yaptığımız çalışmada öğrencilerin dilbilgisi kuralları daha hızlı öğrendiği halde bu kuralları uygulamada birtakım güçlükler yaşadığı gözlenmiştir. Bu duruma Rus dilindeki cümle yapıları, kelime bilgisi, ses uyumu ve farklı çekim ekleri ile yapılan tamlamaların Türkçeden daha farklı olması sebebiyle sıkça rastlanmaktadır. Rusçada bir cümle kurulurken fiiller Türkçeden farklı olarak cümlenin başında kullanılır. Örneğin, '?�?�ёт ?�?�?�?ь (yağıyor yağmur), с?�?�трю т?�?�?�?�?�?p (seyrediyorum televizyon), ?�?y ?ш?�?y (gidiyorum okula), ?y?�?�?? т?�?ф?? (aldım telefon) ...' şeklinde kurulan cümleler ana dili Türkçe olan bir öğrencinin Rusçayı sözlü ifade etmesinde güçlük yaratabilmektedir. Öğrenci konuşabilmek için kendi dilinde alıştığı cümle yapısını Rusça öğrenirken değiştirmeli ve bunu yaparken de ilk koşul olarak Rusça düşünmeyi öğrenmelidir. Rusça düşünmenin temelini Rus dil yapısını iyi kavramak

ve ana dilimizi mümkün olduğu kadar az kullanıp Rusçayı daha aktif bir konuma getirmek oluşturur. Bu duruma dilbilgisi açısından bakıldığında Rusçada Türkçede olmayan birçok kuralın olması öğrenciyi pratikten çok ezbere yönelteceğinden kuralları pratik yaşam tecrübeleriyle birleştirerek daha hayata dair farklı eğitim materyalleri ile desteklenmelidir. Bunların başında Bir yabancı dili iyi bir seviyeye getirmenin birinci koşulu Rus gibi düşünmek tezimizden yola çıkarsak okuduğumuz metinleri Türkçeye değil, öğrenilen dilde anlama en yakın cümlelerle yeniden çevirmektir. Bir yabancı dil öğrenmede ana dil ne kadar az kullanılırsa öğrenilen yabancı dil zihnimizde bir o kadar aktif konumda yer alacaktır. Öğrenciyi Rusça düşünmeye teşvik etmek öğrenilen dildeki kelimeleri ya da cümleleri yine o dildeki diğer kelimelerle ve yakın anlamlı cümlelerle zihnin taramasından geçirip ana dil yerine Rusça düşünmeye odaklamaktır. Bunu yaparken öğrenilen yabancı dilde okunan metinleri Rusça analiz etmek, anlaşılmayan cümleleri Rusça açıklayarak anlatmaya çalışmak anadilde düşünmeyi minimum düzeyde tutmaya yardımcı olacaktır. Konuşmanın akıcılığını engelleyen bir başka unsur da ana dil ve öğrenilen dil arasındaki dilbilgisi kurallarının farklı olmasıdır. Örneğin, '? ? cy? ? , ? ? ?? ??ь, ? ? ? ? ? ? ' gibi bazı kelimelerin Türkçeden farklı olarak Rusçada sadece tekil kullanımlarının olması bu kelimeleri kullanırken dili öğrenen kişinin konuşurken hata yapmasına sebep olabilmektedir. Bir başka zorluk ise Rusçada Türkçeden farklı olarak bazı fiillerin farklı zamirlerle kullanılmasıdır: '? ? ? ? ? ? p? ть т? ? я (seni teşekkür ederim), ??? ? ? ? ? ? ? (bana bıktırdı), ? ? ? ? ? ? p?? ? ть ??y (ona alkışlamak) gibi Türkçeden farklı zamirlerle kullanır. Yabancı dil öğrenen öğrenci bu kuralları ezberler ve kullanması gerektiğinde önce kuralı düşünür, sonra cevap verir. Hemen cevap verebilmesi ise eğitim dilinin Rusça olmasına ve öğrencinin eğitim ortamı dışında da öğrenilen dili aktif olarak kullanabilmesine ve Rusçayı duyabileceği ortamları yaratmasına bağlıdır. İkinci dil edinimindeki en önemli faktörleden biri de kültürlerarası etkileşimdir. Öğrenci öğrenilen hedef dili konuşanlarla ne kadar iletişime geçerse ve aralarında ne kadar kültürel bağ oluşursa yabancı dil edinimi de o kadar hızlı ve kolay olur. AMAÇ Öğrencilerin yabancı dil öğrenme sürecinde karşılaşabilecekleri sınırlılıkları en aza indirgeyerek öğrenciyi öğrenilen yabancı dilde düşündürmek ve o dildeki konuşma hızını ana dildeki konuşma hızına yaklaştırabilmek, öğrencinin yabancı dilde ana dilindeki gibi anlamasını ve akıcı konuşmasını sağlamaktır. YÖNTEM Öğrenilen dilde cümle kurarken o dildeki eş anlamlı kelimelerin yardımıyla yapılan yazılı ve sözlü çeviri yöntemlerinin kullanılması. Daha çok Rusça düşünmeye yönelik alıştırmaların yapılarak ana dilin alışılagelen kurallarının öğrenilen dil kurallarına

adapte edilmesi. Farklı okuma parçalarının metin analizlerinin yapılması. Buna ek olarak diyalogların dinlemesi yoluyla öğrencilerin duyduklarını anlamaya yönelik çalışmalar da yapması. BULGULAR Yapılan araştırmada ders içi çalışmalarda öğrencilerin okudukları metinleri Rusça olarak anlatmaya çalışması, Rusça soru-cevap yöntemini kullanması, bilinmeyen kelimelerin anlamlarını Rusça cümlelerle anlatmasıyla öğrencinin öğretilen dilde düşünmeye başladığı gözlenmiştir. Bu çalışmada dinleme parçalarından da yararlanılmıştır. Bu dinleme parçalarının önce bütün olarak dinletilip anlaşılması hedeflenmiştir. Daha sonra bütünü parçalar halinde dinletip her cümle sonunda dinlenen metinlerin ne kadar anlaşıldığı gözlenmiştir. Bunun sonucunda bütün halinde dinlediklerinde konuyu genel hatlarıyla anlamalarına rağmen anlatamadıkları, ancak her cümleyi ayrı ayrı dinlediklerinde daha iyi duydukları ve anlatabildikleri gözlemlenmiştir. Bu durum öğrencinin öğrenilen yabancı dilde başlangıçta bazı sınırlılıklarla karşı karşıya kaldığını da göstermiştir. Öğrencilerin verilen bilgiyi önce kelime bilgisi, dilbilgisi gibi ayrıntılar çerçevesinde değerlendirdiğini daha sonra bütün haline getirdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, Rusça, Benzerlik, Farklılık

Rusçada “самo-” Ön Eki İle Kullanılan Sözcükler

Dr. Öğretim Üyesi Nükhet Eltut Kalender

Öz

Her dilin sözcük yapım yöntemleri birbirine benzemektedir. Rus dilinde sözcük yapımı morfemler ile gerçekleştirilmektedir. Morfemler prefiks (ön ek), suffiks (yapım eki), interfiks (sözcük bağlayıcı iç ek), okonçaniye (son ek) ve postfiks (ardıl ek) gibi ekleri içermektedir. Ait oldukları isim, sıfat, eylem gruplarına göre ayırt edici ekler alarak yeni Rusça sözcükler türetilebilmektedir. Bu çalışmada temel olarak “самo-” ön eki ile türetilen sözcük yapılarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Rus dilinde bu ön ek ile türetilen pek çok sözcük mevcuttur. “Самo-” ön eki ardından gelen sözcüğe genellikle “kendi başına” ya da “kendi kendine” anlamını katmaktadır. Söz konusu ek ile ardından gelen sözcük parçacığı birleşerek yeni bir sözcük oluşturur. “Самo-” ön ekinin Rusça sözcük yapımındaki rolü ve bu ön ek sayesinde ortaya çıkan yeni sözcüğün “kendi başına” ya da “kendi kendine” ifadeleri kullanılmaksızın kazandığı sözlüksel anlamların açıklanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sözcük Yapımı, Ön Ek, “самo-” Ön Eki, Sözlüksel Anlam.

Words Used in Russıan With Prefıx “самo-”

Abstract

Methods of word formation of all languages are smiliar to each other. In the Russian language, word formation is done with morphemes. Morphemes include supplements such as prefixes, suffixes, interfixes, endings and postfixes. New Russian words can be derived by taking distinguishing supplements according to the groups to which they are belonging such as names, adjectives and verbs. The aim of this study is to examine the word structures derived from the prefix “самo-”. In the Russian language there are so many words derived from this prefix. The prefix “Самo- ” usually adds a meaning to the following word after it such as “on its own” or “by itself”. The releated affix and the part of following word comes together and creates

a new word. It is aimed to explain the role of the prefix “само-” in the formation of Russian word and the dictionary meaning gained by this prefix without the use of the words “on its own” or “by itself”.

Keywords: Word Formation, Prefix, the Prefix “само-”, Dictionary Meaning.

Straight and Gay Language Distinction: An Evaluation Within the Framework of Essentialist Approaches and Queer Linguistics

Dr. Cihan Alan

Öz

The aim of this paper is to make a critique of the essentialist views on the distinction of gay and straight language use in the Turkish context, and to provide evidence to the vagueness and impossibility of categories such as gay and lesbian language. To this end, an experimental study was conducted to observe the perceptions of people by asking them through survey technique to distinguish between straight and gay male individuals in terms of some taken-for-granted linguistic and social traits attributed to gay males. Interviews with three male individuals, one identifying himself as heterosexual and the other two identifying themselves as homosexuals, were audio recorded. 31 graduate and undergraduate respondents listened to the audio records and responded to questions based on a Likert scale. Results showed that no significant distinctions between straight and gay male individuals in terms of specified linguistic and social traits could be observed in the perception of respondents, except for phonetic qualities. The insignificant mean values between the scores obtained for the heterosexual and one of the homosexual interviewee, on the other hand, indicated that in terms of linguistic and social traits gay males and heterosexual males are indistinguishable. This study is significant since it reveals the shallowness and essentialist nature of sociolinguistic studies based on sexual identities without any limitation of culture, and the necessity of handling linguistic behaviours from a non-heteronormative perspective rather than deciding on whether certain linguistic patterns are normative or non-normative. The latter case can only be achieved by adopting the views of Queer Theory and Queer Linguistics.

Anahtar Kelimeler: Essentialism, Gay and Lesbian Language, Performativity, Queer Theory, Queer Linguistics

Abstract
Bu bildirinin amacı, eşcinsel ve düzcinsel dil kullanımının Türkçe bağlamındaki ayrımına dair özcü görüşlerin eleştirisini yapmak ve gey ve lezbiyen dili gibi kategorilerin belirsizliği ve imkansızlığına dair bir kanıt sunmaktır. Bu amaçla, insanların düzcinsel ve eşcinsel erkek bireyleri ayırt etmedeki algılarını gözlemlemek üzere deneklerden anket tekniğiyle bireyleri eşcinsel erkeklere sorgulamaksızın atfedilen dilsel ve sosyal özellikler bakımından ayırt etmeleri istenmiştir. Kendisi heteroseksüel olarak tanımlayan bir ve eşcinsel olarak tanımlayan iki erkek bireyle yapılan görüşmeler kaydedilmiştir. Eğitim düzeyleri lisans ve lisansüstü olan 31 deneğe ses kayıtları dinletilmiş ve kendilerine Likert ölçeğine dayalı sorular yöneltilmiştir. Sonuçlar, katılımcıların algılanmasında, sesbilgisel nitelikleri dışında, düzcinsel ve eşcinsel erkek bireyler arasında belirtilen dilsel ve sosyal özellikler bakımından anlamlı bir fark bulunmadığını göstermiştir. Öte yandan, bir heteroseksüel ve eşcinsel görüşmecilerden birinin yanıtlarından elde edilen ortalamalar arasındaki farkın önemsiz olması, Türkçe bağlamında dilsel ve sosyal özellikler açısından eşcinsel ve heteroseksüel erkeklerin ayırt edilemez olduğunu göstermiştir. Bu çalışma, kültür sınırlaması olmadan cinsel kimlikleri temel alan toplumdilbilimsel çalışmaların sığlığını ve özcü doğasını ve belirli dilsel kalıpların normatif ya da normatif-olmayan olduğuna karar vermek yerine, dilsel davranışları heteronormatif kalıpların dışında ele almanın gerekliliğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Bu ikinci durum ancak Queer Kuram ve Queer Dilbilim'e özgü yaklaşımlar benimsenerek elde edilebilir.

Keywords: Özcülük, Gey ve Lezbiyen Dili, Performatiflik, Queer Kuram, Queer Dilbilim

Tanyeri Horozları Romanında Göç

Dr. Alev Önder

Öz

Göç; savaş, doğal afet, yeni iş imkânları arama gibi nedenlerle bir yerden başka bir yere geçme eylemini ifade etmektedir. Edebiyat, sinema ve resim gibi sanat dalları için önemli bir tema olan göç pek çok sanatçı tarafından farklı boyutları ile ele alınmaktadır. Yaşar Kemal, göç etmek zorunda kalan bireylerin öznel deneyimlerine odaklanarak göçü psikolojik ve sosyolojik boyutları ile irdeleyen önemli bir yazardır. "Bir Ada Hikâyesi'' başlıklı dörtlemede farklı etnik ve dinî kimliğe sahip insanların savaş ve göçlerden sonra imgesel bir adada yaşadıkları dramı şiirsel bir dille anlatmaktadır. Dörtlemenin birinci kitabı "Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana" romanında Rum mübadillerin adadan ayrılma serüveni yansıtılır. Karıncanın Su İçtiği adlı ikinci romanda savaş ve göçün acılarını yaşayan farklı karakterlerin geleceği birlikte kurma çabaları anlatılmaktadır. Bu çalışmada ele alacağımız Tanyeri Horozları adlı üçüncü romanda ada topluluğunun göç sırasında ve göç sonrasında yaşadıkları insan gerçekliğine odaklanarak dile getirilmektedir. Bu çalışmada ''Tanyeri Horozları romanında göçün karakterlerin yaşamına etkisi hangi boyutları ile aktarılmaktadır'' sorusunun yanıtı aranacaktır. Bireysel ve toplumsal kimlik oluşumunu etkileyen olayları yansıtırken yazarın göçmenlere karşı sergilediği hümanist tutum örneklerle ifade edilecektir. Bu çalışmanın amacı, göçün ada topluluğunun bireysel ve kültürel kimlik inşasına yansımalarını tespit etmektir. Tarih-kimlik ilişkisini klasik kahramanlık anlatılarından uzak tutumla ele alan yazarın göç olgusuna yaklaşımı, romandaki alternatif tarih söylemi ışığında değerlendirilecektir. Yazar, mübadele sonrasında yaşanan göçü farklı bireylerin iç dünyasının derinliği ve zenginliği üzerinden ortaya koymaktadır. Karakterlerin kendi geçmişleri ile hesaplaşma biçimlerinden yola çıkılarak romanda bireysel ve toplumsal belleğin inşası tahlil edilecektir. Vatan ve yurt kavramlarının göçmenlerin zihninde uyandırdığı çağrışımlar vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşar Kemal, Bir Ada Hikâyesi, Göç, Kimlik, Bellek.

Mıgratıon in the Novel Tanyeri Horozları (The Cocks of Dawn)

Abstract

Migration is the act of changing one's habitat due to wars, natural disasters or new job opportunities. Artists in fields like literature, cinema or painting, approach it from different perspectives. Yaşar Kemal is one important writer who focuses on the individual experiences of the immigrants from both psychological and sociological points of view. In his tetralogy called Bir Ada Hikayesi (An Island Story), he narrates the tragedy of people who come from different ethnic and religious backgrounds and live on an imaginary island after wars and migrations, in a lyrical language. The first book, Fırat Suyu Kan Akıyor, Baksana (Look, Blood is Flowing in the Euphrates) gives an account of the Greek population forced to leave the island during the population exchange. The second novel, Karıncanın Su İçtiği (Where the Ant Sipped Water) tells about the struggles of different characters affected by wars and migration to build a common future together. And the third novel, The Cocks Of Dawn which is the topic of our study, expresses the human reality lived by the island people both during and after migration. This paper aims to answer the question of how the novel portrays the effect of migration on the lives of the characters. The writer's humanist attitude when reflecting the creation of individual and social identity will be shown with examples. The purpose of this study is to observe the reflections of migration on the building of individual and cultural identity. The writer takes up the history-identity relationship very differently from those of traditional heroic narratives. Hence, we will examine his approach to migration in the light of the alternative history discourse developed in the novel. The book exhibits the migration after the population exchange agreement through the richness and the depth in the inner lives of various individuals. We will start from the way the characters settle accounts with their past, and examine the construction of individual and social identity in the novel. We will also emphasize the connotations of the terms "country" and "homeland" in the mind of the immigrants.

Keywords: Yaşar Kemal, An Island Story, Migration, İdentity, Memory.

The Plight of Marginalized Women in Khaled Hosseini's a Thousand Splendid Suns Through 'third World Feminism'

Dr. Öğretim Üyesi Yıldıray Çevik

Öz

Abstract: 'Third World Feminism' investigates into the resistance and portrayal of women in literature in the oppressed and marginalised territories delving into every aspect of life. Postcolonial feminism highlights a tendency towards universalizing women by focusing on the involvement of women in Western lifestyle in the down-trodden and war-stricken lands where they have been, on the one hand, segregated as inferior; yet, on the other hand, upheld as the instigators of resistance towards the betterment of societies in cultural, political, social and artistic issues, which are predominantly stereotyped in colonized nations. We observe the full impact of a misguided patriarchal rule on women who break down emotionally and mentally, who are used and abused, deceived and controlled. Postcolonial feminism also declares that an inclination towards homogenising women by focusing exclusively on the involvement of women in the Western lifestyle is a heedless attempt because in this case, they are only defined by their gender. The theoretical basis of the study is derived from Said's and Parry's criticism as regards the level of resistance in the perspective of post-colonial and feminist literary discussion. Thus, this paper aims at displaying the to-the-point observations considering regional culture, gender discrimination and female passive resistance for the betterment of the respective society as far as collected from Khaled Hosseini's A Thousand Splendid Suns. The novel depicts the conflicts of identification of the women which pave the way for the degradation and violence applied on the characters in the novel. Subsequently, from a postcolonial feministic perspective, this paper attempts to investigate the plights of women, which are enforced on them through the patriarchal components, culture and standards.

Anahtar Kelimeler: Female Plight, Post-Colonialism, Feminism, Resistance, İdentity, Representation, Degradation

Türkçe Verintiler Sözlüğünün a Maddesinde Yer Alan Rusçadaki Türkçe Ödünç Terimler

Dr. Öğretim Üyesi Serpil Soydan

Öz

Türkçe Verintiler Sözlüğü, Türkçenin değişik lehçelerinden sözleri barındırmaktadır. Bu sözlükte, Türkçenin çeşitli lehçelerine ait sözleri aynı maddede toplayabilme başarısı gösterilmiştir. Ayrıca, maddelerin Türkçe olup olmadıklarını göstermeye yardımcı olmak için, maddelerin altına, sözlerin diğer aile üyelerindeki bazı kullanımlarına da işaret edilmiştir. Bazı araştırmacıların psikolojik, bazılarının sosyolojik ve politik yaklaşımlarla birçok Türkçe sözü, başka dillere ait sözler olarak değerlendirişlerine karşılık verilmeye çalışılmıştır. Çalışmada bu sözlükten yararlanılmıştır. Sözlüğün sadece "A" maddesinde yer alan Türkçeden Rusçaya geçmiş aynı ya da farklı anlamda kullanılan terimler değerlendirilmiştir. Terimler, ihtiyaç oldukça türetilen kelimelerdir. Herhangi bir bilim dalı veya sanat koluyla ilgili bir kavram, dilin kök ve ek imkânlarından yararlanılarak oluşturulur. Terim oluştururken, dilin ses ve yapı özellikleri de dikkate alınır. Çünkü türetilmiş olan bir terimin tutunması ve benimsenmesi dilin ses özelliklerine bağlı olmasıyla ilişkilidir. Bu çalışmada aynı anlama gelen terimler on yedi başlıkta incelenmiş ve toplamda elli dokuz tane terim tespit edilmiştir. Farklı anlamlarda kullanılan terimler üç başlık altında incelenmiş ve üç tane terim tespit edilmiştir. "A" maddesinde hayvanla ilgili terim (14) ve bitki terimleri (6) en fazla sayıda, hastalık (1), giysi (1), süs eşyası (1), ölçü birimlerini ifade eden (1) terimlerin en az sayıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Her iki dilde farklı anlamlarda kullanılan süs eşyası, ticari terim ve meslekle ilgili olan terimlerin (1) eşit sayıda kullanıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Verintiler Sözlüğü, Türkçe, Rusça, Bitki Terimleri, Hastalık Terimleri.

The Russian Turkısh Lender Terms Situated İn the a İtem of Turkısh Lenders Dıctıonary

Abstract

Turkısh lenders dıctıonary contains words from different dialects of Turkic. In this dictionary, the words of various dialects of Turkısh have been able to be collected in the same article. In addition, under the materials, some uses of the words in other family members are also pointed out to help show whether or not the materials are Turkish. Some researchers have tried to respond to the psychological, sociological and political approaches of some, and to evaluate many Turkish words as words belonging to other languages. This dictionary was used in the study. Only the terms used in article "A", which are the same or different in meaning from the Turkic to the Russian, have been evaluated. Terms are words that are derived from the need. A concept related to any scientific discipline or the arts field is created by utilizing the root and additional structure of the language. When creating the term, the voice and structure characteristics are also taken into consideration. Because the adherence and adoption of a derived term is related to the dependence of the sound properties of linguistic. In this study, the same terms were examined in seventeen titles and fifty-nine terms were identified in total. The terms used in different meanings have been examined under three headings and three terms have been identified. In article “A” has been found that the terms "animal" (14) and plant terms (6) are used in the greatest number of terms "disease" (1), clothes (1), ornament (1). It has been determined that the ornamental item, trade term and occupational terms (1) used in different meanings on both sides are used in equal numbers.

Keywords: Turkısh Lenders Dıctıonary, Turkısh, Russian, Plant Terms, İllness Terms.

Türkçede İkilemelerin Sözcükselleşme Sürecindeki Bir İşlevi: Anlamsal Sınırlama / Belirginleştirme

Arş.Gör. Mustafa Ağca

Öz

Türkçede bulunan ikileme örneklerinin bir kısmında bileşenlerden biri ya da her ikisi tek başına birden fazla semantik değer taşırken, bu bileşenlerden oluşan ikilemenin anlamının, bileşenlerin anlamlarından yalnızca birini işaretlemesi dikkat çeker. Bu örneklerde ikilemeyi oluşturan çok anlamlı sözcüklerin yalnızca belirli bir anlamının işaretlenmesi, bu sözlükbirimlerin artık bağımsız olmadığının, ikilemeyi oluştururken anlamsal bir sınırlamaya tabi tutulduğunun göstergesidir. Böylece iki bileşenin anlamsal değerlerinin kesiştiği noktada birlikteliğin anlamı ortaya çıkarken iki sözcüğün de kavram alanına giren 'bir' anlam iki sözlüksel unsur ile işaretlenerek aynı zamanda anlam sınırlandırılır, daha belirgin hâle getirilir. Bu anlambilimsel süreç, ikilemenin sözcükselleşme evrelerinden biri olarak da kabul edilebilir. Türkçenin gerek tarihî gerekse çağdaş dönemleri ikileme kategorisindeki üretkenliğiyle dikkat çekmektedir. Türkçede yaygın biçimde kullanılan ikilemeler pekiştirme, çokluk, sıralama-üleştirme, benzerlik, küçültme, derecelendirme, yüklemleştirme ve söz yapımı gibi birçok işlevle farklı semantik alanları işaretleyen bir yapım ve çekim unsuru olarak karşımıza çıkar, anlamsal sınırlama / belirginleştirme de ikilemenin çekim kategorisindeki işlevlerinden biridir. İkilemenin bu kullanımında, geniş bir kavram alanı bulunan sözcükler anlamsal bir sınırlamaya tabi tutulur ve ikilemenin anlamı sözcüklerin karmaşık kavram alanlarından farklı olarak daha belirgin bir şekilde ortaya çıkar. Bu çalışmada, Türkçenin tipolojisinde önemli bir yer tutan ikileme kategorisinin anlamsal ve işlevsel üretkenliği temel alınarak bu sözcük birlikteliklerinin daha önce üzerinde ayrıntılı olarak durulmamış bir işlevi ve aynı zamanda bu birlikteliklerin sözcükselleşme sürecinin bir bölümü olarak kabul edilen anlamsal sınırlama / belirginleştirme ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İkileme, Anlambilimi, Sözcükselleşme, Anlamsal Belirginleştirme, Anlamsal Sınırlama

Türkiye'de Çevirmenin Simgesel Sermayesini Etkileyen Faktörler

Dr. Öğretim Üyesi Hilal Erkazancı Durmuş

Öz

Çeviribilim kapsamındaki sosyoloji çalışmaları çeviri piyasası, yayıncılık alanında yayınevi sahibi ve editör gibi farklı eyleyicilerin rolü, çevirmenlerin sosyal statüsü ve çevirmenlik mesleğine odaklanmaktadır. Bu araştırmaların konusu olan çeviri sosyolojisi üç ana başlık altında ortaya çıkmaktadır: çeviriyi bir ürün olarak ele alan çeviri sosyolojisi, çeviri sürecine odaklanan çeviri sosyolojisi ve çevirmen sosyolojisi (Chesterman, 2006, s. 12). Bu çalışmanın amacı Türkiye'de çevirmenlerin simgesel sermayesini etkileyen faktörleri çevirmen sosyolojisi başlığı altında incelemektir. Sosyal sermaye, kültürel sermaye ve ekonomik sermaye ile beslenen simgesel sermaye, bir bireyin belirli bir alanda görünürlük kazanmasını ve söz sahibi olmasını sağlar (Bourdieu, 1986, s. 243). Çevirmenin görünürlüğü, "toplumdaki rolü, statüsü ve gücü" ile ilişkilidir (Chesterman 2000, s. 169); bu nedenle çevirmenin toplumsal hayatta görünürlüğünü artıran her faktör, çevirmenin simgesel sermaye edinimini de etkilemektedir. Çevirmenlerin toplumda sahip olduğu imaj, toplumun çevirmenlik mesleğine bakışı açısından etkilendiği kadar çevirmenlerin meslekleri için oluşturduğu söylemlerden, kendilerini temsil etmek için kurdukları birliklerden, mesleki tanıtım çalışmalarından, yaptıkları çeviriler hakkında yazılan yanmetinlerden ve çeviri ödülleri gibi birçok faktörden de etkilenmektedir. Çalışmanın birinci bölümünde sosyolojik bir kavram olan sermayeye ışık tutularak dünyada çevirmenlerin sahip olduğu simgesel sermayeyi etkileyen faktörleri ele alan farklı çalışmalara yer verilecektir. Çalışmanın ikinci bölümünde ise Çeviri Derneği, Afette Rehber Çevirmenlik, Çevirmenler Meslek Birliği gibi birliklerin söylemleriyle birlikte, Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından düzenlenen Genç Çevirmenler Yarışması gibi yarışmalarda ve çevirmenlere verilen ödül törenlerinde ön plana çıkan söylemlerin Türkiye'de çevirmenin görünürlüğü üzerindeki etkisi incelenecektir. References: Bourdieu P. (1986) "The Forms of Capital", in Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. Ed. By J. G. Richardson, New York: Greenwood Press, pp. 241-258 Chesterman A. (2000) Memes of Translation, Amsterdam/ Philadelphia, John Benjamins. Chesterman A. (2006) "Questions in the sociology of translation", in Translation

Studies at theInterface of Disciplines. Ed. by J.F. Duarte, A.A. Rosa & T. Seruya, Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins, pp.9-27.

Anahtar Kelimeler: Çeviri Sosyolojisi, Çevirmenin Görünürlüğü, Simgesel Sermaye

Türklerde Hıdırellez Geleneği

Öğr.Gör. Betül Demirelma

Öz

Tarihin takip edilebilen zamanlarından bu yana toplumların yaşayışlarını, düzenlerini ve işlerini bir takvim esasına göre ayarladıklarını ve bu takvime göre hareket ettiklerini görmekteyiz. Bu takvimlerin düzenleniş biçimi toplumdan topluma değişmekle birlikte kimi güneşe, kimi aya, kimi de yıldızların hareketlerine göre düzenlemiştir. Ayrıca her toplum yaşayış biçimine ve içinde yaşadığı coğrafyanın ve iklimin şartlarına göre de takvimini, mevsim geçişlerini, yıllarını ve aylarını düzenlemiştir. Bu mevsim geçişleri de özellikle bayramların yapılması için sebep teşkil etmekle birlikte zamanın belirlenmesinde de rol oynamıştır. Türk toplumunda kış mevsiminin sona erip baharın gelmesi sebebiyle kutlanan bayramlardan biri de Hıdırellez'dir. Kış mevsiminin sona erip bolluğun ve bereketin sembolü olan Hıdırellez baharın gelmesiyle birlikte kutlanmaktadır. Anadolu'daki Hıdırellez'in nasıl kutlandığına ve ne gibi âdetleri ve gelenekleri barındırdığına dair çeşitli bilgi ve belgeler elimizde bulunmaktadır. Bu açıdan çeşitli bölgelere göre kutlamalarla ilgili olarak değerlendirmeler yapmak mümkündür. Bu çalışmada da Hıdırellez geleneğinin uygulamalarından yola çıkılarak kültür ve çevre ilişkileri incelenmiş, Hızır, Hızır inancı ve Hızır'dan gerçekleştirmesi beklenen dilekler belli bir sınıflandırma esasına göre değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hızır, İlyas, Hıdırellez

The Hıdırellez Tradıtıon of Turks

Abstract

We see that the societies have arranged their lives, systems and affairs based on a calendar and acted accordingly since the times of recorded history. Although the way of arranging those calendars varies across societies, some calendars are arranged according to the movements of the sun while others are arranged according to the moon or the stars. Additionally, each society arranged its calendar, transition of

seasons, years and months according to its lifestyle and the conditions of geography and climate where it lives. Those seasonal transitions played a role in determination of the time alongside with the role of the seasonal transitions especially in constituting a reason for having festivals. One of the festivals, which is celebrated due to the ending of winter and coming of spring in the Turkish society, is the Hıdırellez Festival. The Hıdırellez Festival, which is the symbol of the end of the winter and of abundance and blessings, is celebrated with the coming of the spring. We have certain information and documents regarding how the Hıdırellez Festival was celebrated in Anatolia and which traditions and customs it included. In this regard, it is possible to make evaluations regarding the celebrations in terms of various regions of Anatolia. In this study, the relations between culture and environment are analyzed on the basis of the implementations of the Hıdırellez tradition, and the personality and belief of Hızır, and the wishes that are requested from Hızır are evaluated based on a certain classification.

Keywords: Hızır, İlyas, Hıdırellez

Türkmen Türkçesinde Ölümle İlgili Örtmece Sözler

Doç.Dr. Savaş Şahin

Öz

ÖZET Örtmece'nin (euphemısm); "Bir şey hakkında güzel söz söyleme, iyi, uğurlu söz söyleme" (Aksan 1998: 98), uygunsuz, sert, patavatsız ifadelerin daha müphem, yumuşak ve dolambaçlı olanlarıyla değiştirilmesi, korku veren ve hoş olmayan konulardan kaçınmak için kullanılan veya tabu sayılan kelimelerin yerine kullanılan kelime veya kelime grupları, utandırıcı veya zor durumda bırakıcı olacağı düşünülen ifadelerin yerine kullanılan zararsız ifadeler, nesnelerden söz edildiğinde doğacak korku, ürkme, iğrenme gibi duyguların, kötü izlenim ve çağrışımların önlenmesi amacına yönelen ve dillerde rastlanan bir değiştirme olayıdır şeklinde birçok tanımı yapılmıştır. İnsanoğlu ölüm, defin ve defin sonrası ölüm sonrası hayat hakkında çok zengin bir inanış ve uygulama dünyası meydana getirmiştir. Türklerin ölümle ilgili inanış ve uygulamaları etkilerini hala güçlü bir şekilde sürdürmektedir (Aça, 2004:227). "Çekici bir anlatım özelliği taşıyan, genellikle gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış kelime öbeği" (Topaloğlu 1989: 55) olarak tanımlanan deyimler, büyük ölçüde somutlaştırmaya başvurulan anlatım biçimleridir. Somutlaştırma; soyut, anlatılması güç düşünce ve duyguların, soyut kavramların somut kavramlar aracılığıyla anlatılmasıdır (Aksan 1990: 187). Özellikle ölüm kavramının "taşınmak, yolculuğa çıkmak, başka bir boyuta geçmek ve sevdiklerine kavuşmak" şeklinde somutlaştırılması örtmeceli kullanımda sıkça başvurulan bir yöntemdir (Çabuk, 2015:146). Ölümün yaklaştığını ifade eden örtmece fiillerde dolmak/durmak/oturmak/yatmak/galmak/dolmak gibi durağanlığı, bitmişliği, hareketsizliği ifade eden fiiller kullanılmıştır. İnsan zihni ölümle, hareketsizliği durağanlığı eş tutmuştur. Oysa ölmek fiiliyle yani ölüm kavramının sonlandığını bildiren fiillerde de girmek, ötmek, gitmek, göçmek, geçmek, barmak, batmak, dolmak hareket fiillerinin sık kullanıldığı görülür. Bu çalışmada ölümle ilgili örtmece sözlerin fiil olanları tespit edilmiş bu fiiller ölümden sonra kullanılan, ölümün yaklaştığını ifade eden, ölümden kurtulmayı ifade eden örtmece fiiller olarak sınıflandırılmıştır. Çalışmamızdaki fiiller Türkmence sözlüklerden taranarak tespit edilmiş, aynı zamanda halk ağızlardan faydalanılmıştır. Ölümle ilgili örtmece fiillerdeki fiillerin kullanım sıklığı ve hangi fiillerin kullanıldığı gösterilmiş, bunlar da Türkiye Türkçesiyle karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: 1. Örtmece Sözler 2. Ölüm 3. Ölümle İlgili Fiiller 4. Türkmen Türkçesi

Tuvacada Tezlik Bildiren Tasvir Fiilleri

Arş.Gör. Fatoş Karadağ

Öz

Türk dil ve lehçelerinde kılınışın iki temel işlevi vardır. Bunlardan ilki bir eylemin sınırını ve süresini belirlemektir. İkinci işlev ise eylemin oluş ve kılınış biçimini ortaya koymaktır. Bu işlevlerden ikincisi esasen bu çalışmanın konusunu yani tasvir fillerini oluşturmaktadır.Tasvir fiilleri, eylemleri çeşitli açılardan tasvir ederek anlamı tamamlayan, betimleyen yapılardır. Bu yapılar; fiil+ zarf fiil eki+ yardımcı fiilden oluşan birleşik fiillerdir. Tasvir filleri; yeterlilik fiilleri, tezlik fiilleri, süreklik fiilleri, yaklaşma fiilleri gibi alt kategorilere ayrılmaktadır. Bu çalışma kapsamında da Güney Sibirya Türk dillerinden olan Tuvacada yer alan tasvir fillerinden tezlik bildiren yapılar incelenecektir. 5 adet Tuvaca roman, antoloji ve uzun hikayenin taranması sonucunda elde edilen örnekler incelerek Tuvacada tezlik bildiren tasvir fillerinin görünümü ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tasvir Filleri, Tezlik Filleri, Tuvaca

U.Plenzdorf'un "Genç W.Nin Yeni Acıları" Eserinde Metinlerarasılık

Dr. Hanım Zairova

Öz

Metinlerarasılık karşılaştırmalı edebiyyatın esas kuramlarından biri olub en az iki metin arasındaki etkileşimi esas alır. Temeli Mikhail Bakhtin tarafından konulan ve Julia Kristeva tarafından geliştirilen metinlerarasılık postmodern metinlerde yaygın olarak kullanılır. Büyük Alman şairi, Y.V. Goethe yalnız Alman edebiyatını değil, aynı zamanda, tüm dünya edebiyatını etkileyen bir kişiliktir. 18. yüzyıldan itibaren, Goethe'nin "Genç Werther'in Acıları" (1774) adlı romanı birçok Avrupa yazarını da etkilemiştir. Goethe'den etkilenen alman yazarlardan biri de ondan 200 il sonra "Genç W.nin Yeni acıları"nı yazmış olan U. Plenzdorf'dur. Bu çalışmada Plenzdorf'un Goethe'den, Daniel Defoe'dan etkilenmesi, aynı zamanda, onun amerikan kültürüne yaptığı atıflar Gerard Genette sınıflandırmasına göre incelenecek.

Anahtar Kelimeler: Metinlerarasılık, Plenzdorf, Goethe, Etkilenme

Intertextuality in the Work of U.Plenzdorf's "The New Pains of Young W."

Abstract

Intertextuality is one of the fundamental theories of comparative literature and is based on the interaction between at least two texts. The intertextuality, which was founded by Mikhail Bakhtin and developed by Julia Kristeva, is widely used in postmodern texts. Great German poet, Y.V. Goethe is a personality that affects not only German literature but also world literature. From the 18th century onwards, Goethe's novel "The Sorrows of Young Werther" (1774) influenced many European writers. One of the German writers influenced by Goethe is U. Plenzdorf, who wrote "The New sorrows of the Young W." in 200 years later. In this study, Goethe 's, Daniel Defoe' s influence on Plenzdorf, as well as Plenzdorf's references to American culture will be examined according to Gerard Genette classification.

Keywords: Intertextuality, Plenzdorf, Goethe, İnfluence

Üstünlük Kuramı Bağlamında Âşık Atışmaları Üzerine Bir Değerlendirme

Doç.Dr. Ayhan Karakaş

Öz

Âşıklık geleneği içerisinde atışmanın oldukça ayrı ve önemli bir yeri vardır. Âşık fasıllarının en ilgi çeken bölümlerinden olan atışmalarda; âşıklar bilgi, birikim ve hünerlerini gelenek dâhilinde göstermeye ve diğer âşıklara üstünlük sağlamaya çalışırlar. Atışmalarda izleyenleri eğlendirme amacı ağırlıktadır. Atışmalar çoğunlukla iki ya da daha fazla âşık arasında yapılır; fakat bir âşığın soyut ya da somut kavramları karşılıklı konuşturması şeklinde de karşımıza çıkabilmektedir. Atışmalarda özellikle dinleyenleri eğlendirmek amacıyla mizahi bir tarz tercih edilir. Günümüzde kabul gören mizah kuramlarından biri olan üstünlük kuramında herhangi bir gülmece öğesini okuyan, duyan ya da gören kişi olay kahramanının yaptığı yanlışlığı kendisinin yapmayacağından emin olur, kendisini üstün hisseder, bu durumdan içten içe hoşlanır ve güler. Olaydaki komiklik başka insanların zayıflıklarından kaynaklanır ve olaya gülen kişinin kendisini zekâ, ahlak ve fiziksel açıdan üstün görmesiyle alakalıdır. Bu çalışmada âşık atışmaları üstünlük kuramı bağlamında değerlendirilecek, atışmalardaki üstünlük kuramını yansıtan öğeler tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üstünlük Kuramı, Atışma, Âşık

Spats of minstrel Accordıng to the Theory of Superıorıty

Abstract

The spats in minstrelsy tradition are quite distinct and important place. Spat, which is one of the most interesting sections in minstrelsy chapter; minstrel of knowledge, experience and demonstrate their skills and make squabbling within the tradition in order to out maneuver the other in minstrel. Entertaining the audience in spats goal is weight. Spats are usually performed between two or more minstrel; but a minstrel of abstract or concrete concepts can appear in the form of mutual talk. Spats,

especially in a humorous style to entertain listeners preferred. The superiority theory is one of today's accepted humor theory studying any element of humor, his mistake of hearing or people who saw the events hero would be sure to himself, he feels superior is like from the inside of the situation and laugh. Humor in the incident is caused by other people's weaknesses and incidents laughing person's own intelligence, it is associated with superior vision morally and physically. This work will be evaluated in the context of the theory of superiority minstrels quarrel; the items reflect the superiority theory will be studied to determine the spats.

Keywords: Theory of Superiority, Spats, Minstrel

Xx Yüzyılın Başlarında Azerbaycan ve Britanya Edebiyatında Ulusal Özgürlük Düşüncesinin Sanatsal Yansıması

Doç.Dr. Cavide Memmedova

Öz

XX yüzyılın başlarında Azerbaycan ve Britanya edebiyatında yeni anlamda gündeme gelen insan sorunu her iki ülkenin edebiyatında bazı ortak nitelikler oluşturdu. Fakat bu edebiyatlar arasında konu, içerik gibi bir çok benzerliği oluşturan diğer önemli özelliklerden biri de ulusal özgürlük düşüncesinin sanatsal yansımasıydı. O dönemde Celil Memmedguluzade'nin, Abdurrahim bey Hakverdiyev'in, James Joyce'un, William Butler Yeats'in yaratıcılığında ulusal özgürlük düşüncesi simgesel tarzda ifade olunmakta, onların eserlerinde benzer düşünceler ileri sürülmekteydi. Örneğin Memmedguluzade'nin "Annemin kitabı" ve Yeats'in "Cathleen ni Noulihan" eserlerinde sözkonusu problem simgesel biçimde ifade edilmektedir. Her iki eserde esaretde olan vatanın sembolü olarak, yaşlı kadın, ana karakterleri yaratılmıştır ve bu eserlerde ulusal bağımsızlık, ulusal özgürlük sorunları bu karakterlerin araçılığı ile belirtilmiştir. Vatanın özgürlüğe giden yolu "Annemin kitabı" eserinde anne'nin elindeki kitapda, "Cathleen ni Noulihan" eserlerinde ise yaşlı kadının gizemli konuşmasında ve şarkılarında ifade edilir. Yalnız Memmedguluzade'nin ve Yeats'in yaratıcılığında değil, diğer Azerbaycanlı ve İrlandalı yazarlar'ın da eserlerinde özgürlük arzusu aynı yaratıcı ilkelere ve düşüncelere dayanılarak ifade edilmektedir. Bu da, tabii ki, bir rastlantı değildi, o dönemde ulusal kurtuluş için mücadele eden Azerbaycan ve İrlanda halkının edebiyatı bu sosyal-politik sürecin etkisi altındaydı. Makalede tüm bu konulara açıklık getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Memmedguluzade, Edebiyat, Azerbaycan, Özgürlük

An Artistic Reflection of Ideas of National Liberation in Azerbaijani and British Literature At the Beginning of the Twentieth Century

Abstract

The human issue which gained its actuality in a new content in the British and Azerbaijani literature had created common qualities in the literature of both countries at the beginning of the twentieth century. One of the other reasons that created the similarity of the subject, content and idea between these literatures was the artistic reflection of the ideas of the national liberation. The ideas of national freedom in Jalil Mammadguluzadeh's, Abdurrahim bay Hagverdiyev's and James Joyce's, William Butler Yeats' works were reflected with the identical symbols, and the same ideas were put forward in their works at that time. For example, the mentioned problem was symbolically reflected in "My Mother's Book" by Mammadguluzadeh and "Cathleen ni Noulihan" by Yeats. In both plays there are old women characters and these characters had been created as the symbols of the occupied motherland by playwrights. The problems of the national independence, the national liberation were declared through those images. The way to freedom, national independence were declared in the symbolic book of the mother in "My Mother's Book" and in the mysterious words and songs of old woman in "Cathleen ni Noulihan". Not only in Mammadguluzadeh's and Yeats' creative works, but also in other Azerbaijani and Irish writers' works the ideal of freedom is declared based on the same creative principles and thoughts. That was no coincidence, the literatures of Azerbaijani and Irish people were created under the influence of the social-political process at that time. All these issues will be elucidated in the article.

Keywords: Mammadguluzadeh, Literature, Azerbaijan, Liberation

Yabancı Dil Olarak Polonya Dilinin Öğreniminde Önleç Sözcük Türü

Arş.Gör. Saadet Büyük Güler

Öz

Hint—Avrupa dil ailesine bağlı Slav Dilleri kolundan olan Polonya dili (Lehçe) bir Batı Slav dilidir. Bu dil, 966 yılında Polonya Devletini kuran I.Mieszko'nun politik nedenlerle Roma Katolik Kilisesi'ne yakınlaşmasından dolayı Latin alfabesini kullanmaktadır. Yüksek lisans tezi olarak savunulmuş olan bu çalışma, Polonya dilini öğrenen Türk öğrencilerin bu dili öğrenme sürecinde yaşadığı güçlük ve/veya kolaylık durumunu inceleyecektir. Bu bağlamda Polonya dilinin Latin alfabesine sahip olması, söz konusu öğrencilerin öğrenme süresini kısaltan önemli bir faktördür. Nitekim yabancı dil öğreniminde ana dil ile yabancı dilin aynı dil ailesinden gelmemesi, bir başka deyişle akraba diller olmayışı öğrencinin karşılaşacağı güçlükleri arttırarak öğrenim süresini uzatabilir. Bu varsayımların doğruluğunu analiz edebilmek amacıyla Polonya dili sözcük türlerinden olan 'Önleç' sözcük türü temelinde bir çoktan seçmeli deneme sınavı uygulanmıştır. Bu sınav, Polonya dilini yabancı dil olarak öğrenen Türk öğrencilerin (Ankara Üniversitesi Polonya Dili ve Kültürü Anabilim Dalı öğrencileri) hata analizini ortaya çıkaracaktır. Elde edilecek olan sonuçlar ışığında adı geçen sözcük türünün Türkçedeki karşılığı da iredelenecek, terim yapma sorununa değinilecektir. Yapılacak olan önerilerin sonunda ana dile yapılan olumsuz aktarımlar ortadan kaldırılabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Polonya Dili, Önleç, Olumsuz Aktarım, Terim Yapma Yolları

Preposition (Przyimek) in Learning Polish As a Foreign Language

Abstract

The Polish language is a Western Slavic language which is from the arm of the Slavic Languages connected to the Indian European language family. This language has the Latin alphabet because Mieszko I, who founded the Polish State in 966, had close relations with the Roman Catholic Church because of the political reasons. This study, which has been defended as master thesis, will examine the difficulty and / or

easiness of Turkish students' learning Polish language as a foreign language. In this context, the Latin alphabet of Polish language is an important factor that shortens the learning process of the students. If the foreign language does not come from the same language family with the mother language, in other words, the lack of a relativity between languages increases the difficulties that the student will face and may extend the duration of the study. In order to be able to analyze the accuracy of these assumptions, a multiple choice test was applied on the basis of parts of speech in Polish - Preposition (przyimek). This examination will reveal the error analysis of Turkish students who are learning Polish language as a foreign language (Ankara University- Students of Polish Language and Culture Department). In the light of the results to be obtained, the equivalent translation of mentioned part of speech to Turkish will be discussed and the term making problem will be mentioned. At the end of the suggestions, negative transfers to the native language can be eliminated.

Keywords: Polish Language, Preposition (Przyimek), Negative Transfer, Terminology Problems

Yabancılaşma, Anoreksiya ve Böcekleşme Üzerine Bir İnceleme: Böcek

Doç.Dr. Dilek Çetindaş

Öz

Erhan Bener'in 1980 İhtilali sonrasında oğlunun yaşadıklarından ilham alarak oluşturduğu Böcek romanı, işkenceci bir komiserin, bir senatörün oğlunu hırpalamasının ardından yerinin değiştirilmesi sonucu gün yüzüne çıkan travmalarını işleyen bir eserdir. Komiserin öncelikle işe yabancılaşma, devamında toplumuna ve nihayetinde de kendisine yabancılaşma ile devam ettirdiği hayatı adeta bir sürüklenmeye dönüşür. Derken evinde gördüğü bir böceğin uyandırdığı duygular neticesinde komiser, geçmişten gelen travmaları ile yüzleşmek durumunda kalır ve kendisinde nevrotik krizler baş gösterir. Nihayetinde metaforik anlamlar içeren ve bir türlü öldüremediği topal böceğin görünümleriyle hayata veda eder. Kafkaesk anoreksiyanın, yabancılaşma teorilerinin, psikanaliz eleştiri metotlarının işletilebildiği bu eser, çok yönlü yapısıyla oldukça dikkat çekicidir. Bildiride eser, bahsedilen teoriler içerisinde incelenecek ve edebiyatta yabancılaşma kavramı üzerinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılaşma, Kafkaesk Anoreksiya, Psikanaliz, Böcek

BAĞDAŞIKLIK: DİLDEKİ POTANSİYELİ ÜZERİNE YENİDEN BİR ARAŞTIRMA

Prof.Dr. Hüseyinaga Rzayev - Dr. Aygun Hasanova

Öz

Bu makale, sadece dilbilimciler için değil, her hangi bir şeyin organizasyonel yönlerini bilmek isteyen herkes için her zaman ilgi odağı olan tutarlılığın potansiyelini yeniden araştırmaktadır. (A) tutarlılığın kendisini yalnızca cümleler arası düzeyden başlayarak gösterdiği ve (b) tutarlılığın daha düşük bağdaşıklık seviyesini oluşturduğu konusunda uzun süredir devam eden görüşler bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan ortaya çıkan bir paradoks, şu soruları doğurur: (i) 'anlam' teriminin çokluğunu ortaya çıkaran nedir?, (ii) farklı iletişim düzeyleri bağlamlarında tutarlılık nasıl bir ilişki sağlar ve (iii) neden ve ne ölçüde gerçek dünyanın bilgisi, tutarlılığa dayalı metinsel anlamın bir önkoşuludur? Nitel bir yaklaşım bağlamında bağdaşıklıktan faydalanarak, farklı iletişim seviyelerinde hedeflenen farklı seviyelerde hedefi inceliyoruz. Bu türden hiçbir alıştırmanın, içselleştirilmiş iletişim dünyasındaki farklı dil birimleri arasındaki ilişkiden söz etmeden tamamlanmadığı varsayımına dayanarak, bu araştırma bağdaşıklığın farklı işlevsel biçimlerde, dilsel ve ek dilsel potansiyeli ile ilgili tartışma bağlamında özellikle önemlidir. Nitel yaklaşımın kullanılması, gerçekliğin (bir metne yansıması bağlamında) çok yönlü olduğundan dolayı herhangi bir işlevsel biçimin belirlenmesinin bütünsel bir bakış açısından kaynaklanacağını varsaymaktadır. Çıkarımın şiirde bağdaşıklığa olan katkısı açısından rolü de bu makalenin ana sorunları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Tutarlılık, Bağdaşıklık, Nitel Yaklaşım, Holizm, Bağdaşıklık Düzeyleri, Tutarlı İlişkiler

Coherence: A Re-Inquıry Into Its Potentıal In Language

Abstract

The paper reinquires into the potential of coherence which has always been of interest not only to linguists but to all those who desire to know about the organizational

aspects of anything whatsoever. There are long held views that (a) coherence shows itself beginning with only intersentential level, and (b) cohesion constitutes the lower level of coherence. A paradox that flows from these approaches gives rise to questions such as: (i) what exposes the multiplicity of the term' meaning?, (ii) what kind of relations does coherence provide in different contexts of communication levels, and (iii) why and to what extent is the knowledge of the real world a precondition of the coherence-based textual sense? Presenting coherence within the context of a qualitative approach, we examine the goal its different levels pursue within specific communicative conditions. Based on the assumption that no exercise of the present kind would be complete without a mention of the relationship between discrete units of language in the internalized world of communication, this inquiry is particularly significant in the context of a discussion on linguistic and extra-linguistic potential of coherence in different functional styles of language. The use of the qualitative approach presupposes that identification of any functional style should stem from the so-called holistic viewpoint since reality (in the context of its reflection in a text) is many faceted. The role of inferencing in terms of its contribution to coherence in poetry is also among the major concerns of the article.

Keywords: Cohesion, Coherence, Qualitative Approach, Holism, Levels of Coherence, Coherent Relations

“repercussıons of Terror Attacks in the 2000s for the Muslıms in Brıtaın: Monica Ali’s Brick Lane (2003), Hanif Kureishi’s Something to Tell You (2008) and Shelina Zahra Janmohamed’s Love in a Headscarf (2010)”

Dr. Öğretim Üyesi A.Nejat Töngür

Öz

The events of September 11, 2001, the atrocities on March 11, 2004 in Madrid and on July 7, 2005 in London created an unprecedented fear, anxiety and anguish in Britain which rapidly found echo in literature with authors writing fictional accounts of the terror and trauma these attacks caused. These attacks also urged authors with Muslim background to fictionalize the immediate and long-ranging impact of the terror wave on the Muslims living in Britain. Monica Ali’s Brick Lane (2003), Hanif Kureishi’s Something to Tell You (2008) and Shelina Zahra Janmohamed’s Love in a Headscarf (2010) are among the body of work which, among other issues and concerns in the novels, also display that indiscriminate slaughter of thousands of innocent victims agonized and terrorized Muslims even more as the Muslims were made scapegoat and targeted for their faith while another repercussion came out with radicalization of some Muslim youth.

Anahtar Kelimeler: Monica Ali, Brick Lane, Hanif Kureishi, Something to Tell You, Shelina Zahra Janmohamed, Love in a Headscarf, 9/11, 7/7, Madrid Bombings, London Bombings

“2000'li Yıllardaki Terör Saldırıların Britanya'daki Müslümanlar Üzerindeki Etkileri: Monica Ali - Brick Lane (2003), Hanif Kureishi - Something to Tell You (2008) ve Shelina Zahra Janmohamed - Love in a Headscarf (2010)”

Abstract

11 Eylül 2001’de Amerika Birleşik Devletlerinde, 11 Mart 2004’de Madrid’de ve 7 Temmuz 2005’de Londra yapılan terörist saldırılar, Britanya’da da daha önce görülmemiş korku, endişe ve eleme neden oldu ve yazarların bu saldırıların sebep

olduğu terör ve travmaları romanlaştırması ile edebiyatta hemen karşılığını buldu. Bu saldırılar Müslüman kökenlere sahip yazarları da terör dalgasının Britanya'da yaşayan Müslümanlar üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerini romanlaştırmaya sevk etti. Monica Ali'nin Brick Lane (2003), Hanif Kureishi'nin Something to Tell You (2008) ve Shelina Zahra Janmohamed'in Love in a Headscarf (2010) romanları, içerdikleri başka konuların yanı sıra, binlerce masum insanın hedef gözetilmeden katledilmesinin Müslümanlara diğer insanlara göre daha fazla acı verdiğini ve korkuttuğunu çünkü Müslümanlar bu saldırılardan sonra inançları nedeniyle günah keçisi olduğuna ve hedef haline geldiğine işaret ederler. Bu saldırıların bir başka etkisi de bazı Müslüman gençlerin radikalleşmesidir.

Keywords: Monica Ali, Brick Lane, Hanif Kureishi, Something to Tell You, Shelina Zahra Janmohamed, Love in a Headscarf, 9/11, 7/7, Madrid Saldırıları, Londra Saldırıları,

“there İs But One Task for All - One Life for Each to Give.”: the Glory of Dying in War

Arş.Gör. Göksu Güzelordu - Dr. Öğretim Üyesi Gamze Sabancı Uzun

Öz

In the period of World War I, British poets Rupert Brooke and Rudyard Kipling employed their unique voice in their poetry as an instrument of war propaganda to manipulate the society. Brooke’s “The Soldier” (1915) advocates the idea of being a martyr as a reward of fighting for the divine purpose of saving the motherland. Similarly, Rudyard Kipling addresses soldiers to fight and create the sense that England needs to be protected from a devastating enemy in “For All We Have and Are” (1914). From the perspective of the term masculinity as well as Freudian concepts such as pre-Oedipal stage and death instinct, this study aims to analyse how both poets employ war propaganda in disguise of fighting for the nation, while they hide the dark consequences of the war in the background of their poetry.

Anahtar Kelimeler: Propaganda, War, Martyrdom, Sacrifice, Ww1, Freud

“you’re Not Human Until You’re Posthuman”: Representing Winterson’s Rhizomatic Cyborg in the Powerbook (2000)

Arş.Gör. Seda Fikriye Yılmaz

Öz

The alliance between posthumanism and technology has opened a way for feminist critics to perceive embodiment not as a biological determinant essentializing the human body as natural and organic, but rather as the intertwinement of intelligent machines and humans. By highlighting Deleuze and Guattari’s concept of the rhizome and Donna Haraway’s notion of the cyborg to bear upon Jeanette Winterson’s novel The PowerBook (2000), this paper explores how the text deals with the notion of the human, alongside practices of embodiment central to the organisation of gendered and sexed identities. The writer’s use of cyberspace depicts a posthumanist world, where the boundaries of physical and non-physical worlds become blurred. Likewise, the protagonist, Ali/Alix, is represented as a posthuman subject, whose body becomes a plane of immanence, by being in a state of constant flux. With the destabilization of any essentialist perception of the human body, the novel refuses any demarcation between human/non-human, nature/culture, male/female, gender/sex, real/virtual or organism/machine.

Anahtar Kelimeler: Cyborg Feminism, Rhizome, Posthumanism, Embodiment, Technology